

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2194) 1992 KOVAS-MARCH 10

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

Tel. (416)275-4672

Veiklos pėdsakai

Per daugelį metų nusistovėjo jokių neiškūmų nebeke-
lianti tvarka: kiekvieną rudenį po vasaros atostogų sujūda
organizacijos, sambūriai, ansambliai, chorai, teatrai. Pra-
sideda įprastinė veikla, kuriai, rodos, nebeužtenka nei
savaitgalių, nei valandų. Didėsiuose lietuvių telkiniuose
viskas tiesiog sukasi kaip įsismaginusi karuselė — tik rin-
kis, važiuok, dalyvauk. Visi tie renginiai ne tik išjudina
visuomenę, bet ir ją savotiškai jungia: kiek suėjimų, pasi-
matymų, pabendravinimų.

VISI tie įvykiai dažniausiai nepraeina tylomis. Jei
tik yra kas pasirūpina, apie juos visada painfor-
muojama visuomenė. Daugiausia žinių skleidžia
mūsų periodinė spauda. Parašo patys rengėjai, nuolatiniai
laikraščių korespondentai ar kiti įvykių stebėtojai. Ir tos
skleidžiamos žinios iš tikrųjų nėra vien tik šiuolaikinei
informacijai, kuri patenkina žmonių norą sužinoti, susida-
ryti nuomonę apie įvykius ar pasidalinti įvertinimo įspū-
džiais. Žinios apie lietuviškąją veiklą tampa mažesnių ar
didesnių įvykių pėdsakais ir turi metraštines reikšmes.
Tai tiesioginiai autentiški medžiagos šaltiniai būsimiems
istorikams, enciklopedijų leidėjams, įvairiems kitiems
ateities poreikiams, kurių šiandien net numatyti negali-
ma. Tuo būdu korespondencijų rašymas yra daug didesnės
vertės darbas negu apie jį dažnai pagalvojama. Lietuviš-
kojo išeivių gyvenimo eiga be jokių išimčių turėtų būti ap-
rašoma, nelaukiant kokių nors didelių, ypatingų ar stebi-
nančių įvykių. Reikia tik, kad viskas būtų pateikta tiksliai,
sutrauktai ir teisingai. Šito laukia skaitytojai, laikraščių
redaktoriai, žinių rinkėjai bei saugotojai. Mūsų periodi-
nė spauda turi visą eilę nuolatinių korespondentų, rašan-
čių iš savų apylinkių apie lietuviškąjį gyvenimą. Tai gerbi-
tini mūsų raštijos savanoriai išeivijoje, tylūs darbo žmo-
nės, kai kurie net slapyvardžiuose pasislėpę.

PRANEŠIMAI ir aprašymai kaip veidrodžiai atspindi
visą mūsų bendrinį gyvenimą, mus pastato akista-
ton: lengvai pamatome, kas ten, o kas čia, palyginame
savo renginius ar užmojus su kitais panašiais kaimynystė-
je bei kur kitur. Ši galimybė suriša bendruomeninę veik-
lą, rodo pavyzdžius, suartina veikėjas. Tačiau visi įvykiai
atskleidimai spaudoje turėtų būti pakankamai „šaltakrau-
jiški“, nepavirsti tuščiais pasigyrimais ar pigia propagan-
da. Per daug nublizginti reportažai gadina akis. Atskiesti
ir nusaldinti aprašymai tampa kronikiniu balastu, kurio
svoris dažnai traukia faktus, reikalingus ilgesniams išliki-
mui. Žinotina, kad rašome ne sau, o galvodami apie kitus —
apie laikraštį, kuriam rašom, apie skaitytoją, kuris žodžių
potvyniuose turi žvejoti žinias, ir pagaliau ateities auten-
tiškų šaltinių ieškotoją, kurio ištvermė ir kantrybė yra ri-
bota. Kita mūsų veiklos pėdsakus išpaudžianti medžiaga
yra organizacijų, institucijų statutai, protokolai, susiraši-
nėjimai, nutarimai, finansinės apyskaitos, steigimo ar lik-
vidavimo aktai bei visa kita dokumentacija, kuri neturėtų
išsimėtyti privačiuose namuose ir žūti. Pasitarus dėl at-
rankos, mūsų veiklą liudijanti medžiaga turėtų patekti į
bendrinius archyvus, Kanadoje gyvenančių lietuvių atve-
ju — į Kanados lietuvių muziejų-archyvą, globojamą KLB
krašto valdybos ir vadovaujamą istorikės dr. Rasos Maže-
kaitės. Muziejus įsikūręs Anapilio sodyboje, 2185 Stave-
bank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3. Dažnai klaidingai
atrodo, kad ką turime šiandien, viskas ne taip svarbu, bet
tasai „šiandien“ laiko tėkmėje gana greitai taps praeitimi,
kuria paprastai domisi ne tik istorikai, mokslininkai, bet
ir eiliniai žmonės, atsisukdami atgal į tėvų ar prosenelių
nueitą kelią. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Parlamento narių pensijos

Kanados NDP socialistų va-
dovė Audrey McLaughlin nu-
stebino ne tik parlamento na-
rius, bet ir daugelį kanadie-
čių, pažėrda ma aštrių prie-
kaištų dabartinėms Kanados
parlamentarių pensijoms. Lig
šių šias pensijas kritikuodavo
tik kai kurie Kanados parla-
mento nariai, bet jų neliesda-
vo partijų vadai. Dabartinis
įstatymas kiekvienam Kana-
dos parlamento nariui parū-
pina metinę \$23.390 pensiją,
kai jis pasitraukia iš politikos
po šešerių metų darbo. Tokia
pensija nėra susieta su jų gau-
nančio asmens amžiumi ir kitu
darbu. Jaunam buvusiam parla-
mento nariui ji mokama iki
mirties ir tampa papildu kito-
s darbovietės gaunamoms
algoms bei jėse užsitarnauja-
moms pensijoms. Po penkioli-
kos metų darbo parlamenta-
ro pensija, taip pat nenusieta
su amžiumi, sudaro 75% Kana-
dos parlamente mokėto atly-
ginimo.

Audrey McLaughlin pabrė-
žė, kad tokios pensijos negau-
na kiti kanadiečiai, net ir tie,
kurių darbovietės po daugelio
metų dabar užsidaro dėl eko-
nominės krizės. Jie pensijų
tūrės laukti iki įstatymu nusta-
tytos 60-65-rių metų amžiaus
ribos. A. McLaughlin nori par-

lamentarių pensijas bei jų tai-
sykles sulgyinti su kitiem kan-
nadičiams statomais reikala-
vima. Ji žada kovoti, kad ir
buvusiems parlamentarams
pensijos būtų mokamos tik su-
laikus pensininko amžių ir
kad iki to laiko jos netaptų ki-
tur gaunamos algos papildu.

Geromis pensijomis Kanados
parlamentarams savo valdymo
laikotarpyje pasirūpino minis-
teris pirm. P. E. Trudeau. Pa-
sak jo, tik geras atlyginimas ir
gera pensija politikonams pas-
tina įsijungti talentingesnius
kanadiečius. Su šia idėja šiand-
ien turbūt nenorės sutikti vi-
si kanadiečiai, kurių daugelis
jau spėjo nusivilti dabartiniais
politikais. Ne visi turbūt džiau-
giasi ir P. E. Trudeau Kanadai
parūpinta konstitucija be jon
oficialiai įjungto Kvebeko.

Senasis politikos vilkas P. E.
Trudeau gegužės 1 d. bus įam-
žintas Kanados parlamento rū-
muose atidengtu portretu. Jį,
vadovaujantis parlamentine
tradicija, sukūrė paties P. E.
Trudeau pasirinktas dail. My-
fanvy Pavelic. To dailininko
škiecų ir P. E. Trudeau portre-
tų parodą Montrealyje kovo
14 d. bus atidaryta F. Silvers-
tono galerijoje ir balandžio 4 d.

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS KARIAI, gynę jos nepriklausomybę, atstatytą 1990 metų kovo 11 dieną Lietuvos
aukščiausiosios tarybos aktu Vilniuje

Nuotr. Alf. Laučkos

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Pagalba varganoms tautoms

Lietuvių bičiulio paskyrimas į pagalbos komitetą • Lietuvių diena prieš 75-rius metus.
Buvusio Čekoslovakijos prezidento atsivertimas

Popiežius Jonas-Paulius II
paskyrė Augsburgio vyskupą
Joseph Stimpfle savo delega-
tą tarptautinėje organizaci-
joje „Kirche in Not“. Delega-
to paskyrimu Šv. Tėvas troško
akivaizdžiai paliudyti, jog
aukštai vertina „Kirche in
Not“ organizacijos ir jos
įsteigėjo kun. Werenfried von
Straten ilgametę veiklą, tei-
kiančią finansinę paramą Ry-
tų Europos ir kitom vargan-
čiom religinėm bendruome-
nėm.

Paskirti delegatą Popiežių
paskatino ir ta aplinkybė, kad
„Kirche in Not“ organizacija
pastaraisiais metais žymiai
išplėtė savo veiklą: per pasku-
tiniuosius septynerius metus
organizacijai skirtos aukos
beveik padvigubėjo — nuo 39
milijonų iki 75 milijonų do-
lerių 1991 m. Didelę pinigų
dalį kasmet paaukvoja Federa-
cinės Vokietijos geradariai.

Tai iš dalies nulėmė vokie-
čio vyskupo paskyrimą popie-
žiškuoju delegatu.

Dar viena jo paskyrimo prie-
žastis yra ta, kad Augsburgio
vyskupas Stimpfle jau daugiau
kaip 25-eri metai palaiko
glaudžius ryšius su „Kirche
in Not“ organizacija Koenig-
steine, per ją, o taip pat ir
betarpiškai, visą laiką dosniai
remia persekijuojamą K. Ben-
driją Rytų Europoje ir dabar
ją visokeriopa remia.

Vysk. Stimpfle yra nuošir-
dus Lietuvos bičiulis, daug
padėjęs ir padedantis Lietu-
vos tikintiesiems. Savo nau-
jaisias pareigas jis perėmė per
šiomis dienomis Koenigsteine
įvykusį „Kirche in Not“ or-
ganizacijos vykdomojo komi-
teto posėdį. Perdavęs Šv. Tė-
vo sveikinimus ir padaršini-
mo žodžius, vysk. Stimpfle pa-
žymėjo, kad R. Europoje įvykė
politiniai pasikeitimai ir
Sovietų Sąjungos sužlugimas
anaipol nesumažina organi-
zacijos uždavinių, priešin-
gai, atveria naujas galimy-
bes organizacijos veiklai.
Be to, dabar bus lengviau su
Šv. Tėvo delegato pagalba at-
likti užsibrėžtus uždavinius,
kurie yra tiesiogiai susiję
su Vidurio ir Rytų Europos
šalių naująja evangelizacija.

Lietuvių diena 1917-iais

Benedikto XV pontifikato
pradžią sutapo su I D. karo pra-
džia, todėl gedulo ženklai jis
vainikavosi ne Šv. Petro bazili-
koje, o Siksto koplyčioje. Pagrindiniais savo uždaviniais
laikė rūpinimąsi pastovia tai-
ka, stengėsi užbaigti ginkluo-
tą konfliktą ir teikti pagalbą
nukentėjusiems nuo karo. Vyk-
dydamas šią programą, Bene-
diktas XV siuntė pašalpas at-
skiroms tautomis, ypač badau-
jantiems vaikams.

Lietuviams Benediktas XV
prisimintinas ypač todėl, kad
1917 m. vasario 17 d., lygiai
prieš 75 metus, paskelbė pa-
saulinę rinkliavą lietuvių tau-
tos labui ir tą dieną pavadino
Lietuvių diena.

Kitų I D. karo paliestų tautų
pavyzdžiu lietuviui jau nuo
1916 m. rūpinosi tokios dienos
paskelbimu. 1916 m. viduryje
popiežius pažadėjo tokią dien-
ą paskelbti. Deja, dėl lenkų
įtakos, Lietuvių dienos paskel-
bimo klausimas pakibo ore.
Tačiau po ilgų pastangų, ne-
davusių jokių rezultatų, kai
visi jau manė, kad Lietuvių
diena niekada nebus paskelb-
ta, Rusijos lietuvių atsius-
tam kun. Konstantinui Olšaus-
kui vis dėlto pavyko gauti iš
popiežiaus žadėtosios dienos
paskelbimą.

Popiežius ne tik paskelbė
Lietuvių dieną ir kreipėsi į
visus pasaulio tikintuosius,
ragindamas melstis už Lietuvą
ir pagal galimybes ją materia-
liai paremti, bet ir pats pa-
aukėjo Lietuvai didelę sumą
pinigų.

Rinkliavai organizuoti Švei-
carijoje buvo sudarytas Vyk-
domasis lietuvių komitetas
nukentėjusiems nuo karo Lie-
tuvoje šelpti. Komiteto na-
riai vyskupo Karevičiaus var-
du parašė kreipimąsi į viso
pasaulio vyskupus. Buvo susi-
durtas su dideliais trukdymais
iš lenkų pusės, kurie teigė,
kad Lietuva yra Lenkijos dalis
ir kad jau anksčiau pas-
kelbtos lenkų dienos dalis
aukų teko Lietuvai. Vis dėlto
iki 1918 m. liepos mėnesio ko-
mitetui pavyko surinkti gana
stambias sumas.

Aktyviausiai į šią akciją
įsijungė Šiaurės Amerikos
lietuvių ir negausus, nors
labai aktyvus, lietuvių būre-
lis Šveicarijoje.

Nors materialiai Lietuvių
dienos rinkliava Lietuvai
nedaug tepadėjo (surinkta
apie 1 milijonas litų), Lie-
tuva sugebėjo pasauliui pri-
sistatyti kaip atskira nuo
Lenkijos valstybė. 1917 m.
svarbiausia kaip tik ir buvo
parodyti pasauliui, kad Lie-
tuva egzistuoja, kad ji trokš-
ta būti nepriklausoma, suve-
reni valstybė, kad jai reikia
materialinės pagalbos karo
padarytiems nuostoliams išly-
ginti.

Prezidento atsivertimas

„Komunistas rojuje“ — šia
antrašte italų katalikų mėn-
raštis „30 Giorni“ išspausdino
Tommaso Ricci straipsnį apie
viešosios pasaulio nuomonės
smalsumą sužadintusį pasku-
tinio komunistinės Čekoslo-
vakijos prezidento Gustavo
Husako atsivertimą.

Pasaulio spaudoje 1991 m.
lapkričio antroje pusėje
garsiai nuaidėjo žinia: Gus-
tavas Husakas, paskutinis
komunistinės Čekoslovakijos
vadas, kompartijos sekreto-
rius, po Dubčekos pašalinimo
respublikos prezidentas, mir-
ties patale susitaikė su Ka-
talikų Bendrija. Vieni šią ži-
nią skelbė kaip didelę staig-
meną ar tiesiog keistenybę,
kiti ją sarkastiškai kome-
ntavo. Net patys mirusio pre-
zidento sūnūs spaudoje iš-
reiškė abejojimą tėvo atsiver-
timo nuoširdumu.

Straipsnio autorius trum-
pai atpasakoja paskutines
Gustavo Husako gyvenimo die-
nas. Prieš pat mirtį, kaip
teigia Husako gydytojai, jis
kelis kartus prašęs, kad bū-
tų pakviestas kunigas. Trna-
vos kardinolas Sokol, išgir-
dęs apie šį buvusio preziden-
to pageidavimą, lapkričio 16
nuryko pas ligonį. Husakas
noriai ir sąmoningai atliko
išpažintį, priėmė Komuniją
ir Ligonio patepimo sakra-
mentą. Po dviejų dienų, lap-
kričio 18 d. mirė.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Iškilingas ingresas

Naujasis Vilniaus arkivys-
kupas Audrys Bačkis iš Kopen-
hagos į Lietuvos sostinę at-
skrido vasario 29 d. Vilniaus
orauostyje jį pasitiko Lietu-
vos vyskupai, kiti dvasiškiai
ir užsienio reikalų ministeri-
jos atstovai.

Iškilingas ingresas (įžengi-
mas į arkivyskupo sostą) įvyko
kovo 3, šv. Kazimiero šventės
išvakarėse, arkikatedroje-ba-
zilikoje. Iškilnėje dalyvavo
aukštoji dvasiškių, vyriausy-
bės atstovai, svečiai iš užsie-
nio ir daugybė žmonių. Arki-
vyskupas pasakė pamokslą, o
vysk. J. Tunaitis jį pasvei-
kino.

Lietuvos radijas ir televizija

Subyrėjus Sov. Sąjungai,
kaip rašo Lietuvos radijo ir te-
levizijos generalinis direktor-
ius Skirmantas Valiulis, su-
triko ir jos trumpų bangų siųs-
tuvų tinklas. Šiuo tinklu nau-
dojosi ir Vilniaus radijo laidos
užsieniui. Dabar tenka atski-
rai derėtis su Rusija ir Ukra-
ina, net su atskirų siųstuvų
techninėmis tarnybomis. De-
rybų vyksta ir tikimasi teig-
iamų rezultatų.

Bet jau dabar aišku, kad už
patarnavimus reikės mokėti
dešimteriopai daugiau — apie
3 mil. rublių. Lietuvos radi-
jui tai didelė našta.

Vilniaus radijas, pasak di-
rektorius Valiulio, pirmiau-
sia tarnauja išeivijos lietu-
viams. Kyla mintis, ar išeivi-
ja per savo organizacijas ne-
galėtų įsteigti naujų fondus
ar pavartoti esamus, bent iš
dalies finansuoti radijo tar-
nybą užsieniui.

Yra kitas siūlymas: *Lietuva
su užsienio lietuvių pagalba
turėtų įsigyti savo trumpų ban-
gų siųstuvą.*

Tuo reikalu pasisakydamas
rašytojas Kazys Saja tarp kitų
dalykų rašo: „... kad nereikė-
tų iš karto atkisti prašytojo
kepurės, pasvarstykim, ar ta
valdinė laida iš tiesų reika-
linga užsienio lietuviams. Gir-
dėjom nuomonių, kad tos lai-
dos Jungtinėse Valstijose
klausosi vos kelios dešimtys
tautiečių, todėl, kažin ar ver-
ta eikvoti tris milijonus rublių
arba 30 tūkstančių dolerių.“

Atsiliepiamas nedelsiant siū-
lome siųsti Lietuvos genera-
liniam konsuliui V. Čekanaus-
kui šiuo adresu: 3959 Frank-
lin Ave., Los Angeles, CA
USA, tel. 1-805-496-5324.

Estijos pilietybė

Estijos aukščiausioji tary-
ba įstatyminiu dekretu sugrą-
žino Estijos pilietybę visiems
prieš 1990 metus buvusiems
Estijos piliečiams ir jų pali-
kuonims. Kiti taip pat galės
įsigyti Estijos pilietybę, jei
moka valstybinę kalbą, yra iš-
tikimi valdžiai, netarnauja ki-
tos valstybės kariuomenėje,

saugume, nebuvo nuteisti už
sunkius nusikaltimus, turi
pastovias teisėtas pajamas ir
yra gyvenę Estijoje nemažiau
dvejų metų.

Tapo narėmis

Lietuvos misijos Jungtinėse
Tautose pranešimu, Lietuva,
Latvija, Estija, Gudija ir Uk-
raina priimtos į Jungtinių Tau-
tų techninės paramos fondą
— UNDP, suteikiant joms pa-
ramos gavėjo statusą.

JAV, Kanada, Vakarų Euro-
pos valstybės sveikino nau-
jas nares, pabrėždamos, kad
Trečiojo pasaulio kraštams
parama nesumažės. Mat pasta-
rieji priešinosi naujų narių
priėmimui. Naujoms narėms
parama turinti ateiti iš pa-
pildomų šaltinių. Šio klau-
simo jautrumas paskatino Balti-
jos fondo steigimo idėją, kad
dovanas teikiančios valstybės
galėtų savo lėšas teikti tie-
siai Baltijos valstybių tech-
nikinei pagalbai.

Toje sesijoje Lietuvai atsto-
vavo Gintė Damušytė, kuri pa-
reiškė: „Esame be galo jautrūs
kitiems, kurių sąlygos yra žy-
miai sunkesnės, bet ir tuo pa-
čiu ginsime savuosius teisėtus
interesus“.

Yra ir kuo džiaugtis

Baltijos valstybėse, kaip
praneša CP agentūra, ekono-
minis gyvenimas esąs sunkus.
Tačiau yra ir kuo pasidžiaugti.
Visuose trijuose kraštuose
gausiai plėvėsuoja tautinės
vėlavos. Baltiečių sportini-
kai dalyvavo žiemos olimpia-
doje Prancūzijoje, atstovau-
dami šį kartą savo kraštams.
Vyksta privatizacija ir žemės
reforma. Universitetuose mo-
komi nauji dalykai. Vietinės
kalbos tapo valstybinėmis kal-
bomis. Trijų kraštų vyriausy-
bės sutarė reikalauti, kad kaip
galima greičiau būtų išvesta
buvusi sovietų kariuomenė. Iš
Lietuvos jau pradėtas kariuo-
menės išvedimas. Galvojama
įvesti savus pinigus.

Baltijos kraštų taryba

Dešimt Baltijos jūros vals-
tybių, Reuterio agentūros prane-
simu, kovo 5 d. Kopenhagoje
nutarė sudaryti *Council of
Baltic Sea States* — Baltijos
jūros valstybių tarybą — rūpi-
tis šių kraštų demokratiniu ir
ekonominu vystymu bei
stiprinti ryšius su Europos
bendruomene.

Tai buvo pirmas toks susiti-
kimas, kuriame dalyvavo visos
Baltijos jūros valstybės — sa-
kė Danijos užsienio reikalų
ministeris Uffe Ellemann-Jen-
sen. Vokietijos užsienio rei-
kalų ministeris pažymėjo, kad
Baltijos sritis turi iškilti
kaip naujas elementas „bend-
roje Europos architektūroje“
ir pašalinti šiame kontinen-
te klūtis tarp turtingųjų ir
vargšų. Istorijos momentas

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Veiklos pėdsakai

Renginiai ne tik išjudina visuomenę, bet ją ir jungia

Pagalba varganoms tautoms

Lietuvių bičiulio paskyrimas į pagalbos komitetą

Lietuvių užmirštas tautietis

A. a. kun. Julius Danauskas, miręs Belgijoje

Aukštinė „Amerikos balso“ sukaktis

„TŽ“ bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Nauji keliai kovoje su alkoholizmu

Pirmoji anoniminių alkoholikų konferencija Vilniuje

Privatizacijos kraštutinumai

Lietuvoje valstybės turtas gali patekti į netinkamas rankas

Sveikatos apsauga, vaistai ir priekaištai

Toronte lankėsi Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos delegacija

Šiauriečiai Pietų Amerikoje

Kanados gintaričių kelionė į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą

„Tu niekur neišėjai“

Julijos Švabaitės-Gylienės rinktinė

TEVIŠKES ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuvių užmirštas tautietis

A.a. kun. JULIUS DANAUSKAS, baigęs savo dienas Belgijoje, tautiečių nepastebėtas

Prieš maždaug metus atėjo žinia iš Belgijos apie a.a. kun. J. Danausko mirtį (mirė 1991 m. kovo 26 d. Ostendėje). Ji buvusi paskelbta kažkuriam belgų leidinyje. Buvo bandyta gauti tikslėsiu duomenų apie Velionį, bet nepavyko. Belgijoje likę tautiečiai jokių ryšių pastaraisiais metais su Velioniu neturėjo ir nieko negalėjo apie jį pasakyti. O savo laiku lietuvių skaičius Belgijoje buvo gana gausus, ypač 1947-1950 m. Tuomet ir lietuviškoji veikla buvo gana gyva. Kaip tame laikotarpyje gyvenęs Belgijoje čia pateikiu keletą bruožų apie a.a. kun. J. Danauską.

Kunigas ir studentas

Velionis gimė Lietuvoje, 1909. I. 7, ten mokslus baigė, tapo kunigu 1932. V. 21. Dėmėjosi teologiniais mokslais, juos dar gilino vienerius metus ir gavo licenciatą laipsnį Vytauto D. universitete Kaune. Tas žingsnis paskatino jį tolimesnėms studijoms užsienyje. Pasirinko Liuvono universitetą Belgijos Liuvene, kuriame studijavo socialinius mokslus ir baigė juos licenciatu laipsniu. Ruošėsi grįžti Lietuvon, bet prasidėjęs II D. karas 1939 m. sukludė jo planus – pasiliko Belgijoje, tikėdamasis palankios jo pabaigos. Deja, ta pabaiga nebuvo palanki, ir jis turėjo pasilikti Belgijoje. Gerai mokėdamas prancūzų kalbą, kun. J.D. dirbo belgų parapijose ir mokyklose. Kurį laiką gyveno pranciškonų vienuolyne Briuselyje, vėliau apsigyveno privačiame bute. Dirbo daugiausia prancūziškose gimnazijose kaip kapelionas ir tikybos dėstytojas.

Karo belaisviai ir angliakasiai

Belgijoje lietuvių niekad nebuvo daug, bet pokaryje jų skaičius staigiai padidėjo, kai iš Vokietijos išvietintų asmenų stovyklų pradėjo važiuoti būriai lietuvių su šeimomis į anglių kasyklas. O dar prieš jų atvykimą Belgijoje buvo nemažas skaičius lietuvių karo belaisvių, kurie buvo prievarta įjungti vokiečių kariuomenėn. Patekę amerikiečių arba anglių kariuomenės nelaisvės, turėjo kentėti belaisvių dalį drauge su kitų tautybių kariais. Tuos lietuvius belaisvius lankydavo kun. J. Danauskas, atgabendavo maisto, slapta primadavo belaisvių laiškus, persiųsdavo Amerikon, o iš ten gautus laiškus perduodavo belaisviams.

Vėliau, kai karo belaisviai buvo paleisti, pradėjo važiuoti Belgijon lietuviai, pasirašę sutartis dirbti anglių kasyklose. Jie buvo apgyvendinami buvusių karo belaisvių barakuose drauge su savo šeimomis. Kol nebuvo kitų kunigų, juos lankė, jais rūpinosi, jiems pamaldas laikė kun. J.D. Visais rūpintis nebuvo įmanoma vienam kunigui, nes lietuviui pasklido po visą Belgiją. Reikalai palengvėjo, kai atvyko daugiau kunigų: kun. J. Aranauskas, SJ, kun. Pr.

Gaida, kun. P. Baltakis, OFM, kun. A. Prakapas, OFM, kun. J. Dėdinas ir kt. Tada išsiplėtė ir visuomeninė veikla – buvo įsteigta Belgijos lietuvių bendruomenė, pradėta leisti dvisavaitinį laikraštį "Gimtoji šalis". Pastarajam leisti buvo įsteigta "Sėjos" draugija. Visur pirmaujantis vaidmuo teko kun. J.D. "GS" redagavo kun. Pr. Gaida (iki 1950 m.), vėliau – kun. J. Dėdinas. Lėšomis ir technine laikraščio puse teko daugiausia rūpintis kun. J.D., ypač pradžioje. Vėliau jo pagalba nebebuvo reikalinga.

Lietuvių skaičiui sumažėjus

Prasidėjus lietuvių emigracijai į užjūrus, visa veikla tolydžio silpnėjo, kun. J.D. vaidmuo mažėjo, jo ryšiai su lietuviais retėjo, kol pagaliau visai nutrūko. Likusi saujelė lietuvių be kunigų veikė pagal esamas sąlygas. Juos tik retkarčiais lankė ir tebelankė prel. J. Petrošius iš Paryžiaus.

Kun. J.D., kol buvo pajėgus, daug kam padėjo, tačiau dėkingumo mažai tesulaukė. Liko užmirštas net ir tų, kurių geradariu buvo. Be to, prisidėjo ir senatvės negalavimai. Dėl to nutrūko visi jo ryšiai su lietuviais. Ir dabar dar niekas iš lietuvių nežino kur Velionis palaidotas (iki šiol nepavyko sužinoti).

Jie atsimena

Štai ką rašo apie Velionį buvęs Belgijos lietuvių veikėjas STE-PAS PAULAUŠKAS, dabar gyvenantis JAV:

"Kai belgai iš Vokietijos atsivežė darbus į anglių kasyklas apie 800 lietuvių, juos susirado kun. J. Danauskas ir pirmutinis eilė juos lankytį, o netrukus iškėlė reikalą organizuotiis ir jo pastangomis buvo įsteigta Lietuvių bendruomenė Belgijoje. 1947. XII. 28 d. lietuvių suvažiavime kun. Danauskas buvo išrinktas Lietuvių bendruomenės centro valdybos pirmininku. Visą laiką jis lankė lietuvius, sekmdieniais laikydavo lietuviams pamaldas, niekada nepareikė jo kikių pretenzijų dėl maisto ar nakvynės. Kai lietuvių emė emigruoti iš Belgijos, kun. Danauskas tarpininkaudavo JAV, Kanados, Australijos konsulatuose ir padėdavo įvairiuose reikaluose. Daug padėjo ir man su šeima ir nė cento už darbą nėra paėmęs."

Dabartinė Belgijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Stasė Baltus taip prisimena Velionį:

"Jau eilė metų, gal net penkiolika, kai jis pasitraukė iš lietuvių tarpo. Kurį laiką mes neturėjome jokio kontakto su lietuviais dvasiškiais. Pagaliau mums buvo paskirtas kun. J. Petrošius iš Paryžiaus, kuris ir dabar dar važinėja į Belgiją periodiškai.

Kunigą Julijų Danauską mačiau paskutinį kartą Briusely, kai mūsų bendruomenė organizavo Lietuvių studijų savaitę. Man reikėjo kalbėti apie mūsų mažą bendruomenę, kuri buvo savo laiku ir gausi, ir veikli, tačiau palengva mažėjo. Dar ir šiandien išliko šimtinė lietuvių. Kunigas Danauskas pasitraukė į savo pasaulį – pensiją. Jis neturėjo jokių kontaktų su lietuviais, išskyrus vieną kitą, gyvenantį Briuselyje. Jis turėjo bičiulių belgų tarpe, kurie rūpinosi jo sveikata, jo poilsiu, gal ir turtu. Paskutinį kartą su juo kalbėjau telefonu prieš porą metų, kai pas mus viešėjo kun. Svarinskas iš Lietuvos. Jis geidė sutikti kun. Danauską, tačiau šis atsisakė jį priimti, nes skundėsi esąs ligonis. Pagaliau susitiko pas vieną tautietę Briuselyje. Ši sakė, kad jau labai pasenęs ir nusilpęs.

Apie jo mirtį mums niekas nepranešė, tikriausiai jis to ir norėjo. Briuselyje turėjo butą ir tikriausiai jį paliko bičiuliams. Nežinau ir kur jis palaidotas, nei į ką kreiptis šiuo atveju. Jis gyveno Place du Roi Vainqueur 27, Bruxelles 1000.

PRANEŠIMAS IŠ VAŠINGTONO

Auksinė "Amerikos balso" sukaktis

VL. RAMOJUS

JAV sostinėje netoli Kapitolio savo ilgų visą kvartalą užimančiuose "Amerikos balso" rūmuose vasario 24 – Estijos nepriklausomybės diena – buvo paminėta vienintelio JAV valdžios žinioje esančio radijo "Voice of America" – "Amerikos balso" 50 metų sukaktis.

Ta proga atvyko buvusieji "AB" direktoriai ir kiti aukštesnio rango pareigūnai, į pensiją pasitraukę darbuotojai ir šių dienų administracijos bei įvairių kalbinių tarnybų štabų nariai, kurių iš viso yra 3,000. Sukakties proga surengta oficiali dalis, kultūrinė paroda ir dviejų aukštų koridoriuose vaišės. Valgius paruošė įvairios tautybės, kurių kalbomis "AB" perduoda programas. Minėjime, kuris iš esmės nebuvo išskirtinai įdomus, žmonių spūstis buvo didelė.

3,000 tarnautojų

"AB" savo transliacijas pradėjo 1942 m., 79-ms dienoms praėjus po to, kai Amerika įstojo į Antrąjį pasaulinį karą. Tada "AB" tikslas buvo atsiverti nacių skleidžiamą propagandą ir skelbti Amerikos vertybes. Po to Rytų Europoje ir dalyje Azijos įsigalėjus komunizmui, šaltojo karo metais dėmesys buvo nukreiptas į teisingos informacijos perdavimą už geležinės uždangos likusių bolševikų užgrobtų šalių gyventojams. Septintajame ir aštuntajame dešimtmetyje "AB" savo transliacijas praplėtė ir į Trečiąją pasaulį. Šiandien laidos transliuojamos

46-mis skirtingomis kalbomis. Jas paruošdami dirba 3,000 tarnautojų. Viso štabo išlaidos valstybei kainuoja 231 milijoną dolerių per metus.

Radiojo poveikis

"AB" įtaka, ypač buvusios komunistų pavergtos tautos, jų tarpe ir Lietuvai, neįkainuojama.

Štai keli pavyzdžiai. Išeivijos lietuvių spaudoje 1981 m. buvo rašyta, kad kai susideding Romas Kalanta, Vilniaus gyventojai skubėjo prie radijo priimtuvų, kad sužinotų, kas atsitiko Kaune. Gatvėse girdėjo tik kukždesius, gaudus, bet tikrovės nežinojo. "AB" tada iš Vašingtono pranešė, kad Kaune prie teatro susidegino jaunuolis, šaukdamas "Laisvę Lietuvai!" Tas jaunuolis buvo Romas Kalanta.

Dienraštis "Washington Post" straipsnyje apie "AB" 50 m. sukaktį pastebi, kad kalėjime ar namų arešte komunistų laikomi dabartinis Čekoslovakijos prezidentas V. Havel'as, Lenkijos prezidentas L. Valensa ir buvęs įkaitas Libane amerikietis T. Sutherland'as apie įvykius pasaulyje sužinodavo iš "AB". Kai 1991 m. rugpjūčio mėnesį perversmo Maskvoje organizatoriai M. Gorbaciovą uždarė namų arešte Kryme, jam ištikimi sargybiniai surado trumpųjų bangų radijo priimtuvą, kuriuo apie bėgančius įvykius jis klausėsi pranešimų per "AB" ir kitas užsienio radijo stotis. Tai tik vienas kitas pavyzdys iš šimtų tūkstančių panašių.

"AB" transliacijos per savaitę užima 1080 valandų. Jos

perduodamos žemės palydovo pagalba per vieną kurią iš 14-os JAV-se užsienyje esančių stočių. Įdomu pastebėti, kad atidaromąjį signalą su žodžiais "This is the Voice of America" visoms programoms nuo "AB" transliacijų pradžios į magnetofono juostelę yra įkalbėjęs Amerikos lietuvis diktoriaus William Kazlaitis, ir jo balsas per daugelį metų buvo naudojamas angliskosios ir visų kalbinių tarnybų.

Lietuviškos programos

Laidas lietuvių kalba "AB" pradėjo transliuoti istorinę 1951 m. vasario 16 d. ir per tuos 41-nerius metus jų nė vienai dienai nebuvo nutraukęs. Apie lietuviškų laidų pradžią "AB" lietuvių tarnybos 30 metų sukakties proga buvęs jos viršininkas Alfonsas Petrutis "Tėviškos žiburiuose" paskelbtame pokalbyje pasakojo: "Mintį, kad Amerikos vyriausybė per savo trumpų bangų radiją prabilų ir lietuviškai, jau anksti kėlė paskiri asmenys, visuomenės veikėjai bei kai kurios lietuvių organizacijos. Gal labiausiai tą veiklą išvystė Amerikos lietuvių taryba, varstydama įvairių valdžios įstaigų duris bei vesdama pokalbius su valstybės departamentu pareigūnais ir kongreso nariais. Nutarimas pradėti lietuviškas laidas iš dalies buvo logiška išvada Jungtinių Valstybių politikos – nusistatymo nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą..."

Dabartinė paskirtis

Svajonės ir troškimai išsiplėdė: Lietuva ir kitos Rytų Europos šalys po penkių vergijos dešimtmečių vėl tapo laisvos ir nepriklausomos, subyrėjo ir pati Sovietų Sąjunga. Kokia "AB" paskirtis dabar? Tai gvildinama dienraščio "Washington Post" 1992. II. 24 nr. paskelbtame straipsnyje: "Jame pastebima, kad daugelis klausytojų dabar gyvena labai skirtingose sąlygose nuo tų, kurios juos supa dar tik prieš kelerius metus. Kai seniau maždaug dešimtyje šalių, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, transliacijos būdavo trukdomos, tai šiandien tokių kraštų, kur "AB" laidas tebebandoma trukdyti, teliko tik Kuaba ir Kinija.

Naujas atvirumas Rytų Europoje ir buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose išskėlė reikalą peržvelgti dabartinių "AB" laidų pobūdį. Tačiau, iš kitos pusės, daugelis "AB" stebėtojų tvirtina, kad jo laidų vaidmuo skatinant demokratiją ir laisvą rinką įgavo naują svarbą tų šalių gyventojams pertvarkant savo visuomenę. Antra vertus, tokie regionai, kaip buv. Sovietų Sąjunga, politiškai tebėra nestabilūs, ir objektyvios masinės infomacijos priemonės tebėra ribotos. Todėl ir toliau esą svarbu tęsti "AB" transliacijas.

Pasak straipsnio, JAV administracijos pareigūnai pareiškė, esą galimas dalykas, kad iki šio dešimtmečio pabaigos bus laipsniškai panaikintos "Laisvės radijo" programos. Jos yra transluojamos iš Miuncheno. Ar toji pranašystė turi pagrindo, pamatysime.

Tuo tarpu lietuvių redakcija, minint "AB" 50 m. sukaktį, perdavė pasikalbėjimą su pirmuoju "AB" lietuvių skyriaus viršininko pareigas ėjusiu Juozu Laučka. Jis viršininko ir redaktoriaus pareigas ėjo nuo 1951 m. vasario iki rugpjūčio mėn., jas perdavęs dr. K. Jurgėlai. Po to kurį laiką lietuvių tarnybai vadovavo rašytojas A. Vaičiulaitis, vėliau ilgesnį laiką A. Petrutis, o nuo 1986 m. vasaros – R. Sakadolskis.

Knygų rėškia "SAMOGITA" meniškai įraš knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

A+JA ELENAI SKOMSKIENEI

mirus Lietuvoje,

jos seserį, KLK moterų draugijos centro valdybos pirmininkę, ANGELIKĄ SUNGAILIENĘ nuoširdžiai užjaučiame –

KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdybos nariui

A+JA JERONIMUI CICĖNUI

mirus 1992.III.2,

atvykusiai iš Lietuvos jo dukrai ELENAI, šeimai Lietuvoje, giminiams, visiems jo bičiuliams, draugams ir bendradarbiams reiškiamo gilią užuojautą –

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga

A+JA GITUI BERIUI

tragiškai žuvus,

jo žmoną DAIVĄ, dukrytę LIVIJĄ, sūnų MYKOLĄ, mamytę BRONĘ BERESNEVIČIENĘ, sesutę NIJOLĘ, brolių ALGĮ su šeimomis liūdesio valandoje giliai užjaučiame –

Šlenių šeima

Su giliausiu apgailestavimu ir brangiais prisiminimais mes išlydime į amžinybę savo mielus draugus bei bendradarbius –

A+JA GINTAUTĄ BERIŲ

A+JA KALJU LAANEMETS

Visuomet mes jų pasigesime.

Toron Capital Markets Inc.

MIELAI SESUTEI

A+JA VALEI BERNOTIENEI

mirus JAV-se,

sesutę BRONĘ MAZILIAUSKIENĘ ir jos šeimą, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –

M. Adomavičienė

Ted ir Dana Shewchuk

M. M. Galinaičiai

A. L. Ungeičiai

Ilgamečiam LŠS ir Vlodo Pūtvio šaulių kuopos nariui

A+JA ŠAULIUI JONUI PUTERIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ANELĘ, sūnų ROMĄ su šeima, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

LŠS išeivijoje,

Vlodo Pūtvio šaulių kuopa Toronte

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

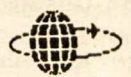
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijai!"

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

Kreipkitės į Algį ar Stefą Medelius.
Reikalui esant atvažiuojame į namus.

PARŪPINAM: vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.

Iškviatimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatome Lietuvoje telefonu per pora dienų. Parūpinam jiems skridimo bilietus per trumpiausią laiką, atvykus – draudą. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą. Dažnai vykdam į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminiams siunčiamą piniginę paramą.

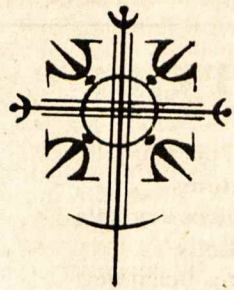
KELIONĖS Į LIETUVĄ TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS

su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA

Iki kovo 13 dienos \$899 + mokesčiai ir drauda.

ALGIS MEDELIS
Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen St. West,
Toronto, Ont.M5V 2A1

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

Vokietijos Augsburgio vyskupas J. STIMPFL, nuoširdus lietuvių bičiulis bei rėmėjas, lankydamsis Lietuvoje 1991 m. vasarą, aplankė ir Kaišiadorių vyskupijos centrą. Nuotraukoje iš kairės: katedros klebonas kun. P. PURLYS, prel. A. BUNGA, kancleris kun. J. JONYŠ, vysk. J. STIMPFL, kan. J. MINTAUČKIS, vysk. J. MATULAITIS

Nauji keliai kovoje su alkoholizmu

Anoniminių alkoholikų draugija Lietuvoje ir pirmoji jos konferencija Vilniuje, dalyvaujant „AA“ atstovams iš Šiaurės Amerikos

„Alkoholikas – ne tas, kuris geria, o tas, kuris negali gerti“.

Po trejų metų grįžau į *laisvą* Lietuvą. Kraštas labai pasikeitęs – nebėra Lenino paminklų, raudonų užrašų, milicininkų. Miestuose plevėsuoja trispalvė ir atrodo viskas normaliai, tik ilgos eilės parduotuvėse. Tačiau maisto neturksta, ir restoranuose valgėme kuklius patiekalus.

Per radiją, televiziją ir pamokslus skatinama dvasinė stiprybė, žmonės raginami nenusiminti, nekreipti dėmesio į negeroves, žiūrėti į ateitį su viltimi.

Labai buvo įspūdinga Vilniaus katedroje – praktė, apsodinta tikromis samanomis ir pušaitėmis, Mišios ir pamokslai apie dvasinį atbudi-mą, Dievo meilę ir gėrį žmogui. Tikrai pajutome Viešpaties dvasią, kuri jungė mus visus į vieną šeimą, ir atrodė, kad viską galime pakęsti ir įveikti.

Naujoviška veikla

Vėl susitikau su Vilniaus „Alcoholic Anonymous“ „Aušros“ grupės nariais. Nuo 12 narių grupė išaugo ir turi per 40 narių. Veikia ir „Al-Anone“ būrelis (alkoholikų artimieji – arti tuozno narių. Neapskaukai buvo džiugu būti su jais ir patirti jų stiprybę bei pasiryžimą padėti kitiems, sergantiems alkoholizmu liga. Susirinkimai jau vyksta kiekvieną vakarą, išskyrus penktadienius, kai renkasi „Al-Anone“ nariai.

Grupę sudaro vyrai ir moterys įvairių politinių ar religinių išitikinimų, įvairaus išsilavinimo ir amžiaus. Kiekvienas reiškia savo nuomonę, išsako savo problemas, susijusias su alkoholizmu, nekritikuoją kitų.

„AA“ grupių veiklos pagrindas – „12 žingsnių“ programa. Vienas pagrindinių principų: „Padėdamas kitam, padėsi sau“. Didžiausias siekis (o sykio ir visų problemų sprendimo priemonė) – būti blaivių šiandien, dabar, o ne po 15 metų ar gyvenimo pabaigoje. Kiekvienas „AA“ grupės narys žino, jog gyvena neišgydomos ligos – alkoholizmo akivaizdoje.

Šią ligą galima palyginti su cukralige. Ja sergantis privalo atsakyti cukruks. Tokiam ligoniui dažnai būtinas nuolatinės insulino injekcijos. Ir alkoholiui tenka atsakyti alkoholio („saikingas gurksnelis“ yra pragaistingas), o „insulina“ šiuo atveju atstoja dvasinis susitikimas – susirinkimas, kuris alkoholiui veikia kaip grupinė terapija, kaip gaivinantis, teikiantis gyvybinės energijos biolaukas. Ten, kur susirenka keli kenciantys ir ieškantys vilties, apsirėškia antgamtinė galia (ar Dievas, kaip kiekvienas Ji suvokiame) ir įvyksta stebuklas – dvasinis prašvėtimas, normalaus mąstymo sugrąžinimas, atsipalaidavimas nuo kaltės – baimės – pykčio jausmų, kuri yra būdingi sergantiems alkoholizmu. Minėtų jausmų šaltinis – nuodėmė, tačiau alkoholizmas – ne nuodėmė, o liga su nuodėmingom pasekmėm. Tereikia nuoširdžiai išpažinti ir suvokti savo ligą, keisti santykį su ja, ir pamažu išsispręs visos skaudžiausios problemos. Vis daugiau medikų-narkologų teigiamai vertina „AA“ veiklą.

Be paniekos

Šiais metais Lietuvos respublikoje alkoholizmas pagaliau buvo pripažintas kaip liga. Tai turėtų paveikti ir žmonių požiūrį į alkoholiką, kaip žmogų, sergantį neišgydoma liga, į alkoholikų dvasinės reabilitacijos procesus. Ar mes turime teisę kaltinti žmogų, sergantį, tarkim, džiovą? O sergantį alkoholizmu galėjome ir kaltinti, ir pasmerkti, ir teisti...

Kol kas tik „AA“ grupėse Lietuvoje žodis „alkoholikas“ nuskamba be paniekos. Taip pat ir alkoholikų artimieji, susibūrę į „Al-Anono“ grupes, jau dešimtis kenciančių padėjo rasti tiesą, gyvenimą ir kelią. Tai buvo girdima pirmojoje Lietuvos anononinių alkoholikų konferencijoje 1991 m. birželio 13-15 d.d.

Amerikiečių įnašas

JAV lietuviai, „AA“ nariai, padėjo suorganizuoti kelionę ir konferenciją. Savaitę prieš konferenciją Lietuvos sveikatos apsaugos atstovai – ministerio pavaduotojas A. Blazys ir vyr. inspektorė O. Grimalauskienė irgi parėmė šią idėją bei misiją – aplankyti Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos, Kauno, Alytaus norkologinius skyrius bei Jurbarko miestą ir ten susitikti ne tik su besigydančiais alkoholikais, bet ir su miestu visuomene, gydytojais, alkoholikų šeimų artimaisiais.

Pirmą konferencijos dieną Marta papasakojo apie Niujorko „AA“ archyvą, kur sukaupotos pirmosios dvasinės programos knygos, prisiminimai. Kelionės per Lietuvą metu mus energingumu džiuginęs čikagietis Jurgis pasakė konferencijos dalyviams: „Nėra nė vieno geriančio ar negeriančio alkoholio, kuris nebūtų vertas mano dėmesio. Tikrai norinčiam nebegerti aš sakau: ateik į „AA“, o jei negali, aš ateisiu pas tave į namus, į ligoninę, į kalėjimą, visur, kur tau sunku, jei nori šiandien, dabar negerti ir jautiesi kitų atsumtas, nusivylęs“. Amerikiečiai itin didelį dėmesį skiria individualiam darbui su kenciančiais ir ieškančiais pagalbos.

Po konferencijos atidarymo pasiskirstė į dvi grupes ir aplankė Vilniaus miesto narkologiniuose skyriuose besigydančius alkoholikus, pasakojimo jiems apie save ir apie tai, kas mums įvyko, kai pradėjome lankyti „AA“ susirinkimus ir susipažinome su dvasine programa. Narkologiniuose skyriuose palikom literatūros, pakvietėm ateiti į „AA“ grupes, prašėme narkologus, kad jie taptų tarpine grandimi tarp besigydančio nuo alkoholizmo ir „AA“ grupės, kad jie sudarytų ligoniams sąlygas susipažinti bent su „AA“ programos pagrindais, nepamirštų, jog „AA“ grupės yra visiškai nepriklausomos, išsilaukančios iš savanoriškų „AA“ grupių narių įnašų.

Skiriamės tik pinigine

Pirmąją konferencijos dieną ir mūsų Amerikos lietuvių grupės vadovas Linas iš Santa Monikos taip kalbėjo: „Mes ten ir jūs čia iš esmės niekuo nesiskiriame, nebent pinigine. Mūsų visų, sergančių alkoholizmu ir pasirinkusių „AA“ dvasinės programos kelią, problema tos pačios. Bet jums reikia išmokyti elgtis ir su savim ir su

kitais. Todėl mes čia atvykom. Reikia pasidalinti ne tik patirtimi, bet ir pareigom. Kiekvienas turi jausti atsakomybę už dvasinio tobulėjimo kelią. Reikia veikti taip, kad visa veiklos našta nekristų ant kelių vadovų pečių. Amerikos lietuvių tikslas – paremti jus kaip nepriklausomos visuomeninės draugijos grupes. Taip pat būtina keisti visuomenės samonę savo pavyzdžiais, keisti santykius ir požiūrį į alkoholizmus. Be to, būtina palaikyti gaudesnius ryšius su gydytojais-narkologais. Reikia abipusio pasitikėjimo, o ne konfrontacijos. Kiekvienas turi sąžiningai dirbti savo darbą. Tuomet, kaip ir Amerikoje, gydytojai taps tarpine grandimi ar pakopa tarp sergančio alkoholizmu ir „AA“ grupių. Tik tokia sąveika gali būti sėkminga. Bet narkologai neturi teisės kontroliuoti ar koreguoti „AA“, kaip įregistruotų visuomeninių grupių, veiklos“.

Gydanti programa

Antroji konferencijos diena – atviras „AA“ susirinkimas, susitikimas su visuomenės atstovais ir Lietuvos „AA“ svečiai iš keturių Latvijos miestų. Leonas M., „AA“ grupių Amerikoje patriarchas, su dvasine „AA“ programos misija apkalnė beveik visą pasaulį ir šioje veikloje aktyviai dalyvaujantis jau 44-ri metai, pasakė: „Negeriai, jei žmogus, sergantis alkoholizmu, 28 kartus patenka į ligoninę ir neranda vilties ir nepatiria stebuklo, kurį aš išgyvenau nuoširdžiai lankydamas „AA“ grupių susirinkimus.

Matas iš Čikagos nuoširdžiai papasakojo apie save ir pabrėžė: „Alkoholikas – ne tas, kuris geria, o tas, kuris negali gerti, nors ir bando apgauti save. Aš „AA“ priimu ne kaip religinę, o kaip dvasinę programą. Ši programa gydo sielą, išmoko giliau pažinti save, sugrąžina normalų mąstymą, taiso žmogaus charakterį, moko būti sąžiningu su savimi ir kitais žmonėmis. Bet, sakau, jei ir negerdamas likčiau nesąžiningas su savimi, baily, melagis ir vagis, tai ir vėl imčiau gerti. Todėl pirmiausia aš atlikau viešą išpažintį ir nuo tos dienos, „AA“ programos dėka, jau 28-eri metai kasdien esu blaivus ir laisvas. Aš kasryt, vos prabūdęs, vieną valandą skiriu „AA“ meditacijai. Tam tinka ir knyga „24 valandos per dieną“, kurią jūs turite“.

Yra kuo pasidžiaugti

Rodos, vos prieš kelias dienas lankėme Lietuvos miestus, o trečiąją „AA“ konferencijos dieną – dvasinio susitikimo metu joje jau aktyviai dalyvavo pirmieji „AA“ grupių nariai iš Panevėžio, Šiaulių, Jurbarko, Alytaus. Ir visai nenustebome, kai du jaunuoliai net konferencijos metu kreipėsi į mus ir, matyt, dar nesupratę, kas yra „AA“ grupė, paprašė jiems suteikti narkologinę pagalbą. Aišku, čia dalyvavę narkologai padėjo jiems pasiekti ligoninę, o, praėjus krizei, po savaitės kitos tikimės ir tuos jaunuolius išvysti „AA“ grupėje. Čia jie ras daugiau pagalbos, negu laikinai padedančios tabletės.

Belieka priminti „AA“ adresą Vilniuje. Rašykite adresu: Vilnius – 50, a/d 2304, „Aušra“ A.J.

Privatizacijos kraštutiniuose

Pavojinga privatizacijos linkmė Lietuvos parodų rūmų atveju

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sugriuvus komunistinei sistemai, perėjimas į vadinamąją „laisvą rinką“ ir nuosavybės perleidimą į privačias rankas Lietuvoje sukėlė chaosą. Sugriautos ekonomikos atstatymu ir neteisėtai nusavintos nuosavybės grąžinimu į privačias rankas suinteresuoti asmenys tam procesui neturi nei praktinio, nei mokslinio pasirušimo. Tai puiki proga „žvejoti drumstame vandenyje“ apskriems spekuliantams, kurie sugebėjo sukrauti valiutų atsargas ir ieško progų pasipelninti.

Kyla pavojus, kad ir visuotinio intereso valstybės turtas gali patekti į netinkamas rankas. Jau net ir kultūros bei prekybos židiniams gresia pavojus prarasti savo vaidmenį Lietuvos ekonominio bei kultūrinio gyvenimo atstatyme, jų tarpe ir valstybės žinioje esantys pastatai.

To chaoso miglose ir Lietuvos parodų rūmai Vilniuje galėjo tapti auka neapdairios politikos ir pelno trokštančių verslininkų, kuriems ne Lietuvos gerovė, o jų pačių pelnas rūpi. Vilniaus parodų rūmai yra Lietuvos respublikos kultūrinio ir istorinio paminklų sąrašas. Savo patalpomis bei plotu jie yra didžiausi ir moderniausi Baltijos valstybių teritorijoje ir yra skirti parodų rengimui. Deja, sumanių ir piniginių prekybininkų veiklama Lietuvos vyriausybė 1991 m. rugpjūčio 14 d. nutarė rūmus išnuomoti dvejiems metams „Lietuvos biržai“, kuri yra ne kas kita, kaip prekių turgus, tuo atmesdama tiesioginę rūmų paskirtį.

Klivlandietės Ingridos Bublienės iniciatyvos ir pastangų dėka, Vilniaus „LITEXPO“ Lietuvos parodų centro direktorius Aloyzas Tarvydas 1991 m. gruodžio 18 d. pasirašė sutartį su didžiausiu pasaulyje parodų centru „IX Center“ Klivlande. Sutartyje numatomos tarptautinės „parodos, konferencijos, prekių ir technologijos apsigėitimas bei bendro verslo užuomazgos, plačiai atidarant duris tarptautinei prekybai ir Lietuvos gaminių eksportui. Sutarties pasirašymo metu „IX Center“ direktorius savo sveikinimo kalboje pabrėžė, kad Lietuva per „LITEXPO“ nutiesianti tarptautinės prekybos kelius ir Rytų Europą ir į visą buvusią Sovietų Sąjungą. „IX Center“ prekybos direktorius David J. Shriber savo 1992 m. vasario 3 d. laiškuose Vytautui Landsbergiui ir Gediminui Vagnoriui patvirtino, kad JAV-se yra gyvas susidomėjimas prekyba su Baltijos valstybėmis ir prašė, kad būtų viskas daroma „LITEXPO“ darbui palengvinti.

Tai matote, kiek daug padaryta ir siekta tik per trejus metus. „AA“ blaivybės programa jau įsiaknijusi ir Lietuvoje.

Tik draugystėje mūsų jėga. Reikia stipriai laikytis už rankų. Melsti Jėgą aukščiausia – padės Ta Jėga, kaip mes ją suprantam...

Prisimink Lietuvą, Vilnių ir mus, Lai Dievas laimingus mus mato.

(Pranas, Vilniaus „AA“, „Aušros“ grupės narys)

Keleivė

„LITEXPO“ centras susidūrė su sunkumais, prasidėjus Vilniaus parodų rūmų „privatizacijai“, paverčiant rūmus akcine bendrove ir juos perleidžiant „Lietuvos biržai“. Vyriausybei nustačius „80 procentų kapitalo privatizacijos laipsnį“, paliktas valstybės reikalams, t.y. parodoms, vos 700 kv m plotas. Beveik visos patalpos užpildomos prekystaliais, nors tai tarptautinių parodų rūmų lygi atitinkantis pastatas, ir kurį galima įvažiuoti su daugiatoniais sunkvežimiais ir kuris yra aprūpintas puikiu elektros ir vandentiekio linijų tinklu. Pagal vyriausybės su „Lietuvos birža“ susitarimą, tik akcininkai nusprendžia patalpų naudojimą.

Vasario mėnesį Ingrida Bublienė, patyrusi apie „LITEXPO“ sunkumus ir jausdama atsakomybę už jo sutartį su Klivlando parodų rūmais, nuvyko į Lietuvą susipažinti su padėtimi, nes grėsė pavojus, kad „LITEXPO“ gali būti priverstas sulaužyti sutartį ir mokėti bausnės ne vien Klivlando parodų rūmams, bet ir Vokietijos, Danijos bei kitų kraštų firmoms, su kuriomis buvo sudarytos panašios sutartys ir kurių dėka į Lietuvą suplaukė graži pajamų suma, pasitarinčių Lietuvos ekonominio gyvenimo sustiprinimui ir, kas svarbiausia, taptų tarptautinių parodų bei prekybos centru. Perdavus rūmus „Lietuvos biržai“, būtų neįmanoma rengti tarptautinio masto parodų mažose patalpose, stumdantis tarp prekių turgų ir ribojant rodiniams skirtą plotą bei apsunkinant priėjimą.

Ingrida Bublienė savo viešnagės Lietuvoje metu lankėsi Lietuvos parlamente, tarėsi su Vytautu Landsbergiu ir prašė, kad būtų sustabdyta parodų rūmų privatizacija. Jai pritarė Lietuvos spauda, kaip „Lietuvos aidas“, „Respublika“, „Gimtasis kraštas“ ir kiti, su baime pastebėdami, kad privatizacija gali priversti prie sutarties sulaužymo ir su Amerikos parodų centru. Tai reprezentacinis pastatas, „Lietuvos vizitinė kortelė ir langas į pasaulį“, pareiškė Ingrida Bublienė Lietuvos spaudoje.

Ne veltui buvo jos protesto kelionė. Vos grįžus į namus, Ingridai Bublieniei buvo pranešta, kad Lietuvos aukščiausios tarybos nutarimu panaikintos centrinės privatizavimo komisijos sprendimas ir kad iki vasario 29 d. privalo būti sudaryta sutartis su „Kultūros paveldo inspekcija“. Tai aiškus žingsnis į pastato sugrąžinimą jo pirminiam tikslui.

Vartant „LITEXPO“ numatamų parodų programą, krinta į akis tokie projektai: Ispanijos žemės ūkio paroda-seminaras, Danijos technikos dienos, Suomijos eksporto paroda, tarptautinė paroda FARMA-BALT ir t.t.

Išėjimą turi budriai sekti Lietuvos atstatymo procesą. Nėra reikalo kištis į jos įstatymus ar juos kritikuoti, bet reikia padėti atitaisyti žalingas klaidas, patarnaujant savo žiniomis ir patirtimi, kurias per daugelį dešimtmečių įsigijome Vakarų pasaulyje ir kurios yra Lietuvai gyvybiškai reikalingos.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis vasario 12 d. aplankė Vasario 16-tosios gimnaziją. Nuotraukoje iš kairės: EDITA LORENČAITĖ, AUDRIUS LAZDINIS, VYTAUTAS LANDSBERGIS, L. LANDSBERGIS ir BALTIJA UDRYTE. Nuotr. M. Šmitienės

Ne invazija, o talka Lietuvai

Atsiliepiant į Viliaus Braženo pastabas „TŽ“ 1991 m. 51-52 nr. apie idėjinę invaziją

akivaizdžios pedagogikos pamokos mums, kaip reikia bendrauti mokyklose su savo mokiniais...

Panevėžio rajono Velžio vidurinės mokyklos mokytojas Petras Leikauskas: „Pedagoginės ir psichologinės informacijos įvairovė, kritiškas Vakarų švietimo technologijų vertinimas padės geriau rasti savąjį modernaus lietuviško švietimo kelią. Mažiau teks klaidžioti klystkeliais“.

Vilkaviškio rajono Kybartų vidurinės mokyklos mokytoja Rima Labačiauskienė: „Kursai sužadino pedagoginį nerimą, norą ir užsidegimą ieškoti tiesos tarp gausybės variantų ir situacijų. Atsivėrė pagaliau langas pažinti pedagogines Vakarų sistemas, atsirado galimybė palyginti jas su vienuose rytiška. Jaučiu entuziazmą ir pasiryžimą“.

Plaukia gausios mokytojų paraiškios dalyvauti analogiškose kursuose 1992 m. vasarą. Ne tik dalyvavusių, bet ir naujų mokytojų. Sunku organizatoriams bus patenkinti visų pageidavimų juose dalyvauti.

Kartu vyksta intensyvus pasirengimas A.P.P.L.E. atstovams bendradarbiaujant su Lietuvos respublikos kultūros ir švietimo ministerija, Mokytojų kvalifikacijos institutu, pačiais mokytojais. Dar spalio mėnesį dr. Katherine Baker, gruodžio mėn. Mary Butz ir Ruth Wattenberg, o sausio – dr. Paul Slayton susitiko su specialistais Lietuvoje, mokytojai ir tyrė jų poreikius, aiškinosi, kokios pagalbos labiausiai esamosios sąlygomis pedagogams reikia. Nuspręsta organizuoti 1992 m. vasarą II kursų šakas: svetimų kalbų mokytojų metodika, muzikos mokytojų metodika, švietimo valdyba, specialioji – ypatingoji pedagogika, visuomeniniai mokslai, psichologija, anglų kalbos tobulinimasis. Kursų du srautai po dvi savaites vyks ne tik Vilniuje, bet ir Šiauliuose. Pradžiai vasarą buvusieji kursuose rinksis vienai savaitei tęsti pradžios studijų. Tuo būdu laukiame, kad iš viso kursuose pabavus per 1000 mokytojų.

Todėl daugiau negu keisti 1991 m. gruodžio 17 d. „Tėviškės žiburio“ straipsnio „Vengtinė meškos patarnavimo Lietuvai“ autorias Viliaus Braženo būgštavimai apie A.P.P.L.E. „invaziją“.

Lietuvos mokytojai laukia ir yra suinteresuoti talka bei pagalba švietimui.

Kazimieras Pulmonas, Lietuvos mokytojų kvalifikacijos instituto direktoriaus pavaduotojas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) dėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

RASA RAZGAITYTĖ, Lietuvių katalikų religinės šalpos atstovė iš Niujorko (pirmoji iš kairės), susipažįsta su Lietuvos „Caritas“ draugijos veikla. Šalia jos – „Caritas“ vadovybės atstovė VITALIJA MIKLICIENĖ, Panevėžio katedros klebonas mons. J. ANTANČIUS, Panevėžio katalikiško vaikų darželio vedėja ir auklėtojos

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GAUDO STINTAS

Baltijon vedantį Palangos tiltą, palankiam vėjui pučiant, apspinta šimtai mėgėjiškų žvejų. Mat po daugelio metų vėl buvo leista stintų žūklė nuo kranto. Vienos paros leidimus žvejoti už 20 rublių išduoda Lietuvos žvejybos reguliavimo ir žuivaišos agentūros Klaipėdos inspekcija. Stintos traukiamos tinklaiais, kuriuos žemaičiai vadina kėseliais. Laimingieji greit pagauna šimtą kitą sidabrinį žuvytį. Kai žvejams sekasi, nesibaigia turgus. Palanga tada pakvimpa šviežiais agurkais. Žvejams šiuo metu dar neleidžiama, kaip Latvijoje, stintų gaudyti valtimis išplaukus jūron.

SKOTIJOS TEISMAS

Lietuvos aukščiausiojo teismo rūmose vasario 11-12 d.d. posėdžiavo Skotijos karališkojo teismo atstovai, sprendžiantys Edinburge gyvenančio Antano Gecevičiaus ir Skotijos televizijos bylą. Ltn. A. Gecevičius, vokiečių okupacijos metais tarnavęs XII-jame lietuvių savisaugos batalione, Skotijos televizija 1987 m. rodytame filme apkaltino žydų žudymu. A. Gecevičius Skotijos karališkajame teisme pareikalavo 600.000 svarų sterlingų kompensacijos ir televizijos už viešą faktų iškreipimą, tapusį jo apšmeižimu. Vilniui atvykusiai Skotijos karališkojo teismo grupei vadovavo teisėjas lordas Milligan. A. Gecevičių atstovavo advokatas J. Sympton, Skotijos televizijai — advokatas Ch. Campbell. Vilniui taipgi atvyko ir nemažai šia byla susidomėjusių užsienio žurnalistų. „Lietuvos ryto“ korespondentas Marius Laurinavičius skaitytojus informuoja: „Per dvi dienas teismas apklausė du liudytojus — buvusius to paties bataliono kareivius J. Aleksyną ir M. Migonį. Taip pat išklausytas ir Aukščiausiosios Tarybos deputatas kunigas A. Svarinskas. Jis su byla nėra susijęs, tačiau pasakoko apie KGB tardymo metodus...“ Galutinį sprendimą Skotijos karališkasis teismas padarys Edinburge. Lietuvis A. Gecevičius, laimėdamas šią bylą, gali susilaukti nemažos kompensacijos. Pralaimėjimas jam atneštų naują bylą už II D. karo metais padarytus nusi kaltimus.

PASIUTLIGĖS AUKA

Sausio 10 d. Šiaulių respublikinėje ligoninėje pasiutligę mirė aštuoniolikametis vaikinai, atvežtas iš Joniškio ligoninės, kur jis buvo paguldytas dėl įtarimo meningito. Kelionėje į Šiaulius, lietuvi lyjant, jis išsoko iš automobilio ir bandė pabėgti, bet buvo sulauktytas. Šiaulių ligoninėje iš trečio aukšto išsoko pro langą, bet ir vėl surištas buvo gražintas lovon. Gydytojams kilo įtarimas, kad šviešos ir vandens bijantis vaikinai gali sirgti pasiutlige, ypač kai jis prasiarė, jog buvo įkastas usūrinio šuns žagarėje pas močiutę. Iškvieštas tėvas šį savo sūnaus prasiarimą paneigė. Gydytojams teko patiems pradėti tyrimą. Tada paaiškėjo, kad pas močiutę buvo laikomi sugauti usūriniai šunys. Jiems vaikinai

nulupdavo kailį, o kūnus užkasdavo. Vieno užkasto šuns smegenyse gydytojai rado pasiutligės virusą. Tačiau tada visos gelbėjimo priemonės jau buvo pavėluotos. Jaunuolis iš Žagarės tapo pasiutligės auka. Klaipėdiečius sausio pradžioje išgąsdino mieste vištas pradėjusi gaudyti lapė, apkandžiojusi ir keletą šunų. Kai ji buvo nudobta, pas ją taip pat buvo rasta pasiutligės virusų. Teko pradėti skiepyti klaipėdiečių šunis ir kates, iškoti jų įkastų vaikus. Tačiau šįkart pasiutligės pavojus buvo išvengta.

KETURIOS ŽVAIGŽDUTĖS

Sausio pabaigoje Lietuvoje viesėjo didelį viešbučių kompleksą Danijoje turinčios „Scanotel“ firmos generalinis direktorius P. E. Hopfneris. Su turizmo bendrovės „Lietuva“ atstovais jis pasirašė sumanymų protokolą tolimesnio bendradarbiavimo reikalais. „Lietuvos“ generalinio direktoriaus Rimanto Mikniaus pranešimu, buvo svarstyta galimybė įkurti bendrą „Scanotelio“ ir „Lietuvos“ įmonę, kuri taptų viešbučiu „Lietuva“ savininku Vilniuje. Esą tada būtų galima parūpinti apie 10 milijonų JAV dolerių „Lietuvos“ viešbutį sumoderninančiam remontui, pagerinančiam jo valdymą ir aptarnavimą. Tada pagal tarptautinę viešbučių vertinimo skalę „Lietuva“ galėtų gauti keturias ar net penkias žvaigžduotes. Remontą su patobulinimais galima būtų atlikti per vienerius metus.

LAIŠKŲ TUŠTINTOJOS

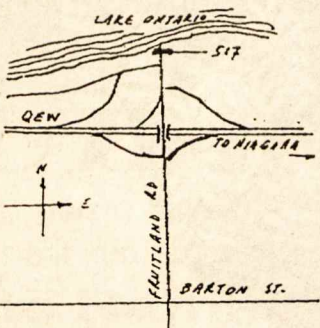
Feliksas Telksnys „Lietuvos ryto“ skaitytojus supažindina su penkiolikametės Džiuljetos Ramanauskaitės ir šešiolikametės Sonatos Zlotaitės išdai gomis Panevėžyje. Jos, dirbdamos laiškanėsems Lietuvos pašto Panevėžio skyriuje, tapo klientėmis už užsienio valiutą prekes parduodančioje „Vilbaroje“. Paauglės taipgi apsilankydavo banke į rublius išsikeisti dolerių, svarų ir markių. Aferą atskleidė dvylikametis berniukas, Panevėžio savartyne sausio 18 d. pastebėjęs plastikinį maišelį su užsienietiškus pašto ženklus turinčiais vokais. Tame namo parsinešame maišelyje berniukui tėvai rado Panevėžin iš užsienio siųstus jau atplėštus laiškus. Policijos inspektorius Andrius Krioga nustatė, kad laiškus atplėsinėjo centriniame Panevėžio pašte laiškanėse dirbanti Džiuljeta Ramanauskaitė su savo bičiule Sonata Zlotaitė, už pravaikštas jau netekusias laiškanėses darbo. Jos abi iš laiškų išimdavo kartais siuntėjų iš užsienio įdėtus mažesnius banknotus. Sonata laiškus praplėsdavo atsargiai, juos užklijuodavo ir nunešdavo adresatams. Džiuljeta, neturėjusi tiek kantrybės, praplėštus laiškus išmesdavo šiukšlės surenkančion mašinon, ir jie atsidurdavo Panevėžio savartyne. Džiuljeta prisipažino tokiu būdu iš laiškų pavogusi apie porą šimtų dolerių, šimtą vokiškų markių, 70 anglišių sterlingų. Neatsargiems siuntėjams padarytų nuostolių neįmanoma nustatyti. V. Kst.

SIUNTINYS NR. 4. Cukrus, riešutų sviestas, kava, kakava, arbata, kavai baltinti milteliai, viščiuko buljonas, prieskoniniai, mėsos ir žuvies konservai, dantų šepetukai – 2, dantų pasta, muilas, asperinas – 250 tūl., kramtomą gumą ir saldainiai. Galime kai ką pridėti ar pakeisti pagal jūsų pageidavimą. Svoris – 8 kg. Kaina – \$64 plus \$7 už patarnavimą. Jei oro paštu pridėti \$19.20. Skambinti Genei ar Vytiui Kairiams tel. (416) 643-3334.

Siuntiniai į Baltijos kraštus

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Pristatom jūsų pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriam nereikia primokėti. \$3.50 už kg laivu, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, \$5.90 už kg lėktuvu, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra. Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas. Pristatom pinigais, rūkytą mėsa ir medicininius reikmenis Lietuvoje. Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. arba pagal susitarimą. Už mažą užmokesį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Ontario Delhi vietovėje, Šv. Kazimiero šventovėje per Vasario 16-osios minėjimo pamaldas. Iš kairės: A. ALELIUNIENĖ, M. MICKEVIČIENĖ, L. VITIENĖ, M. OBELIENIENĖ, M. RIMKIENĖ. Nuotr. J. Vito

London, Ontario

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS įvyko sausio 8 d. Šiluvos Marijos par. salėje. Dalyvių buvo apstu. Mat buvo laukiama iš Lietuvos A. Vilčinsko 4 asmenų vokalinio ansamblio „Medus“. „Medus“ pasiekė Londoną tik su vadovu Arvydu ir žmona Jūrate, kiti du ansamblio nariai negavo vizų pervaziuoti sieną iš JAV. Atvykusieji sugėbė klausytojus pradžiuginti įvairių temų, gražių melodijų, pagaunančių ritmų dainomis ir eilėraščių deklamavimu.

Šis minėjimas buvo šeimyninio pobūdžio, su vaikučiais ir jauniu, be garbės svečių. KLB Londono apylinkės valdybos vardu pirm. P. Kuras pakvietė kun. K. Kaknevičių įžanginei maldai ir perskaičių KLB krašto valdybos pirm. Gabijus Petrauskienės laišką su sveikinimais ir informacija. Svečias V. Čuplinskas, KLB raštinės Otavoje vedėjas, įdomiai ir išsamiai nušvietė darbus bei kontaktų reikalingumą su parlamentariais, stengiantis pagelbėti Lietuvai jos dabartinuose reikaluose.

V. Čuplinskiui buvo nuosirdžiai padėkota. Londono apyl. valdybos narė S. Čainauskaitė-Kozakov perskaitė federacinės parlamente Londono atstovo Joe Fontana (lib.) sveikinimus Lietuvai atgavus nepriklausomybę. J. Fontana visad rėmė apylinkės lietuvių ir Lietuvos rūpesčius. Tai didžios reikšmės pastangos ir darbai, kuriais KLB su visais lietuviu išsivijoje gali didžiulius. Buvo renkamos aukos KLB veiklai. Po meninės dalies KLB Londono apyl. valdyba minėjimo dalyvius pavaišino kava ir skanėstais.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę po 50 metų sovietinės sprespaudos paminėta vasario 16 d. Mišių aukoje Šiluvos Marijos šventovėje, giedant chorui „Pasvaistę“ vadovaujamam Ritos Vilienės. K.

Winnipeg, Manitoba

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS, KLB Winnipeg apylinkės valdyba surengė vasario 16, sekmadienį. Pamaldose Šv. Kazimiero šventovėje prie lietuviškos trispalvės budėjo E. Bugailiškis ir tautiniais draubūžiais pasipuošusios – R. Biežytė ir J. Brazauskaitė. Skaitymus atliko V. Rutkauskas. Prel. J. Bertasius pamokslą tema – mūsų tautos išgyvenimas, dabartinė padėtis tėvynėje ir išsivijoje. Po pamaldų, vieniems sugužėjus į papuoštą šventovės salę, minėjimą atidarė KLB Winnipeg apylinkės pirm. J. Grabys, pakviesdamas R. Galinaitį vadovauti šventės programai. Pastarasis pakvietė sugiedoti Kanados ir Lietuvos himnus, po to paprašė E. Fedarą supažindinti su dabartiniais Lietuvos nuosavybės ir pilietybės įstatymais. Po šio pranešimo svečiai buvo pakviesti pasivaistinti valdybos paruoštais užkandžiais bei moterų suneštais kepsniais. Po vaišių vyko minėjimo programa. Kalbą pasakė kun. V. Laugalis. Jis iškėlė lietuvių pasiryžimą išsivaduoti iš svetimųjų okupacijos 1918 metais, o taip pat 50 metų kovą prieš sovietinius okupantus. Kalbėtojas įjungė ir savo pergyvenimus sovietinėje okupacijoje, Sibire ir kituose pasaulio kraštuose.

Meninėje programoje D. Janauskienė perskaitė vinipegietės

Vasario 16-tosios minėjimo prie Laisvės paminklo Klivlande Lietuvos garbės konsulas Čikagoje VACLOVAS KLEIZA ir ASTA KLEIZIENĖ padėjo vainiką žuvusiems už Lietuvos laisvę prisiminti. Šalia jų ALT-os Klivlando skyriaus pirm. A. PAUTIENIS ir ALB Klivlando apylinkės pirm. V. BRIZGYS. Nuotr. V. Bacevičiaus

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavyse namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santaupas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius 6.25%
1 m. term. indėlius 7%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.5%
3 m. term. indėlius 8%
RRSP ir RRRF (pensijos)...5%
RRSP ir RRRF 1 m. 7%
RRSP ind. 3 m. 8%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m....8.75%
nekiln. turto pask. 3 m.10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus “Talkoje”

Edmonton, Alberta

KAZIMIERA ARMONIENĖ, ilgametė mūsų kolonijos gyventoja, sausio 24 d. atšventė 90 metų amžiaus sukaktį. Šaunų sukaktuvių pobūvi, dalyvaujant grupei draugų bei bičiulių, savo namuose surengė gimnaitę Danguolę Eleniak. Sukaktuvinėje jau daugelį metų gyvena ištaiginguose seneliams skirtuose namuose (lodge), ir yra palyginti geros sveikatos. Ji tvirtu balsu ir aiškia kalba gražiai padėjo už įteiktas dovanas bei išreikštus linkėjimus.

VASARIO 16-SIOS minėjimas, dalyvaujant gausiam skaičiui žmonių, įvyko Lietuvių namuose, vasario 15, šeštadienio vakarą. Pradžioje buvo bendra savitarnos vakarienė, sunešta bei paruošta mūsų šaunių šeiminkinių. Padėkos maldą sukalbėjo jaunas James Klemka. Trumpai oficialiai daliai vadovavo KLB Edmontono apylinkės valdybos pirm. dr. P. Klemka. E. Zalytė ir A. Urbelis atliko informacinio pobūdžio pranešimą: apie būklę Lietuvoje, dvigubą pilietybę bei keliones sąlygas į Lietuvą. Dalyvavo ir kelionių biuro atstovė. Pranešėjos atsakinėjo į pateiktus klausimus. Antroje pobūvio dalyje vyko šokiai, grojant rekorduoti muzikai. Veikė bufetas, tvarkomas E. Melikausko, loterija, kurią pravedė E. Kadienė. Buvo dalyvių ir iš tolimesių Albertos vietovių.

ŠIŲ METŲ REKOLEKCIJAS Lietuvių namų kopyčioje, balandžio 4-5 d.d. savaitgalį, praves kun. V. Brauklys iš Mississaugos, Ont. Svečią kunigą globoti sutiko V. ir J. Bartkai.

Dobilas

Calgary, Alberta

Inž. KOSTAS ASTRAVAS, išdirbęs 20 metų naftos šaltinių ministerio asmeniniu patarėju Yemeno valstybėje, atsisakė šio posto, pereidamas dirbti Vilniuje, Energijos ministerijoje patarėju. Tai buvo nelengvas apsisprendimas. Reikėjo atsisakyti didelės algos ir Vilniuje dirbti už mažą atlyginimą. Viešėjęs Calgary savo šeimoje, kovo 3 d. K. Astravas išvyko į Vilnių, jau trečią kartą nuo liepos mėnesio. Vasario mėnesį Calgary jis užregistravo savo konsultacinės inžinerijos bendrovę: K. Astravas (Canada), Consulting Engineers Ltd., kurios skyrių perkels į Vilnių. K. Astravas aktyviai darbuojasi, kaip patarėjas Lietuvos-Kanados-Svedijos “Nida Oil Ltd.” bendrovėje. Ši bendrovė rūpinasi naftos eksploatavimu Gargžuose, netoli Klaipėdos, o taip pat ir Sibiro plotuose. D.K.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Los Angeles skyriaus narių susirinkimas sausio 12 d. įvyko Tautiniuose namuose įrengtoje svetainėje. Skyriaus valdybos pirm. Liucija Mažeikienė paprašė atsisostijimu prisiminti ir pagerbti mirties metinių progą Kruvinajo sekmadienio aukas Vilniuje. Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekauskas susirinkimo dalyviams supažindino su naujais žiniomis iš Vilniaus. Paskaitą apie Lietuvos prez. Antaną Smetoną jo tragiškos mirties 48-tųjų metų progą skaitė Antanas Mažeika. Valdybos pirm. L. Mažeikienė ragino narius užsiprenumeruoti Lietuvoje tautininkų leidžiamą laikraštį “Viltis”.

Lietuvių katalikų spaudos draugija, Čikagoje leidžianti “Draugą”, savo metinį narių susirinkimą turėjo vasario 5 d. Pagrindinis dėmesys teko finansinėms “Draugo” problemoms. Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, MIC, kalbėjo apie nuostolius bei pastangas pagerinti spaustuvės darbams ir “Draugo” pajamoms. Lėšoms papildyti tebėra trys ligšioliniai renginiai — gegužinė, koncertas ir metinė vakarienė. Jūratė Budrienė supažindino su projektais pajamoms padidinti. Jos pranešimas buvo smulkiai diskutuojamas, bet išvados nebuvo padarytos. Draugijos naujonių valdybon buvo išrinkti ir jų sudarė: pirm. dr. Antanas Razma, I vicepirm. dr. Petras Kisieliū, II vicepirm. adv. Algirdas Ostis, išd. kun. Viktoras Rimšelis, MIC, ir sekr. kun. Petras Cibulskis, MIC, “Draugo” administratorius.

Plm. Jurgio Matulaičio mirties metinių minėjimą kaset su rengia Nekaltai Pr. Marijos vienuolijos rėmėjai Čikagoje. Šešiasdešimt penktasis minėjimas sausio 24 d. buvo pradėtas kun. dr. Kestučio Trimako Tėvų jėzuitų kopyčioje atnaušantomis Mišiomis. Skaitymus atliko Povilas Norvilas, aukas atnešė Jadvyga ir Kostas Dočka. Po pamaldų jų dalyviai susirinko suneštinėms vaišėms Jaunimo centro kavinėje. Paskaitą apie plm. Jurgį Matulaitį jau trečius metus iš eilės skaitė seselė Margarita, jo atliktus darbus vertinanti teologiniu, tautiniu ir sociologiniu požiūriu. Šiemetiniame minėjime ji kalbėjo apie palaimintojo reikšmę lietuvių religiniam charakteriui, kuris yra skirtingas nuo kitų tautų. Ji priminė dabartinę laisvę Lietuvoje pastebėtas gyvas plm. Jurgio Matulaičio mintis. Rėmėjų valdybos pirm. Salomėja Endrijoienė padėjo visiems minėjimo dalyviams.

Šv. Kazimiero lietuvių katalikų misijai Floridos St. Peterburge vadovauja kun. Steponas Ropolas. Jos reikalai aptarti Lietuvių klubo salėje sausio 8 d. sušauktame metiniame misijos narių susirinkime. Šv. Kazimiero misijos komiteto pirm. Klemas Jurgėla perskaitė vienerių metų laikotarpį mirusių 17 narių pavardes, paprašydamas juos pagerbti susikaupimo minute. Maldą sukalbėjo kun. S. Ropolas. Pranešimą apie finansinius misijos reikalus padarė komiteto narys Juozas Žvynas. Šv. Kazimiero lietuvių katalikų misijai priklauso 212 seimų, turinčių 425 narius. 1991 m. misijai buvo suaukota \$23.017, o

vyskupijai — \$2.146. 1992 m. sausio 1 d. banke buvo \$17.164,30. Susirinkimo dalyviai Lietuvos pranciškonų paramai paskyrė \$2.000, prie jų pridėdami ir pamaldose šiam tikslui surinktus \$1.200. Į naują misijos komitetą pirmininku buvo išrinktas Pranas Petraitis, nariais — Alfonsas Aleksiejūnas, Jonas Grėbliauskas, Vacys Kriaučiūnas, Vacys Petkus ir Balys Rymantas.

Australija

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Adelaidėje turi “Baltijos” vasarvietės pastatą įrengę parapijos taryba, o jį 1978 m. lapkričio 26 d. pašventino kun. Albinas Spurgis, MIC. Mūriniam “Baltijos” pastate yra nemaža salė, aprūpinta visais patogumais ir virtuve, turinti biliardo stalą. Susirinkusius parapijiečius ir svečius viliojo staliukai medžių pavėsyje, loterijos laimikiai.

Britanija

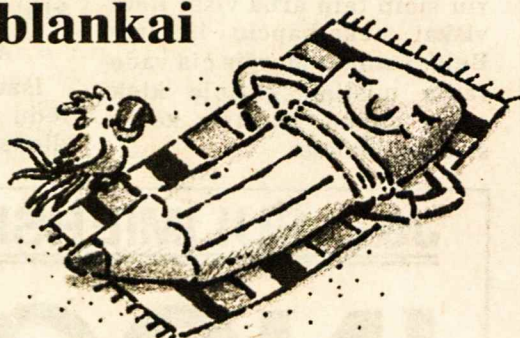
Lietuvos nepriklausomybės šventę Londono lietuviai paminėjo vasario 15 d. Bishopsgate instituto salėje. Minėjimas buvo pradėtas jautriu Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovo Kestučio Stankevičiaus žodžiu, sujungusiu dvi lietuvių tautai reikšmingas datas — 1918 m. vasario 16 d. ir 1990 m. kovo 11 d. Jos pareikalavo drąsos ir aukų. Prieškarinė lietuvių karta turėjo savo didvyrius nepriklausomybės kovose, o dabartinė jaunesnioji karta jų susilaukė prie Vilniaus televizijos bokšto. Apie šventinį koncertą kalbėjo DBLS vadovas kultūriniam reikalams Jaras Alkis. Programai buvo panaudotos vietinės Londono lietuvių jėgos ir Lietuvos operos Vilniuje mezzosopranas Nijolė Ambrazaitytė. Britų teatroose dirbanti aktorė Živilė Šlekytė-Stanton, buvusi torontietė, deklamavo Mairo nio eilėraščius. Pianistė Virginija Zdanaitė atliko F. Lisztą “Vengrų rapsodiją nr. 2”. Programą tautiniais šokiais papildė Londono ansamblis “Lietuva”, J. Brahmsio sonata — smuikininkas Stephen Bosworth su pianiste Violeta Tamašauskaitė. Koncertą klasikinių operų arijomis, F. Schuberto ir lietuvių liaudies dainomis užbaigė Lietuvos operos ir baletų teatro Vilniuje sol. Nijolė Ambrazaitytė, kuri taipgi yra ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovė.

Italija

Vasario šešioliktosios rytą Romos lietuviai pamaldoms susirinko Vatikano radijo kopyčioje. Ten Lietuvai skirtas Mišias koncelebravo marijonų vienuolijos viršininkas kun. Donaldas Petraitis, MIC, Italijos LB pirm. prel. Vincas Mincevičius, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos kunigai, pranciškonų, saleziečių ir jėzuitų vienuolių atstovai. Lietuvos atstovėn prie Šv. Sosto atėjusius lietuvius pasveikino Italijos LB vicepirm. Kazimieras Lozoraitis. Kelis lietuvių kompozitorių kūrinius atliko Romoje viešėję Kauno kamerinės muzikos orkestras su savo vadovu Gediminu Dalinkevičiumi.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Canada

VAKAR, ŠIANDIEN, RYTOJ

Vyresnioji karta I

Spausdiname pasisakymus keturių atstovų – vyresniosios kartos, vidurinės, jaunosios ir suvalkų trikampio. Tai žvilgsnis į dabartinę Kanados lietuvių visuomenės sandarą. RED.

Mes kūrėme nepriklausomą Lietuvą savanorišku pasišventimu nuo savanorių laisvės kovų ligi įsiveržimo rusiškų tankų. Mes matėme tėvynės pavergimą, trėmimus, okupacijas. Išbėgom iš savo krašto nuo arėjančio teroro. Priglaudė mus svetimi. Pavadinome "displaced persons" – DP, o mes pasivadino "Dievo paukšteliais".

Iš Vokietijos stovyklų 1947 m. rudenį į Kanadą atplaukė sveiki vyrai ir darbus miškuose, kasyklose ir kitur, o moterys – šeimos, ligoninės. Tai buvo pirmieji "Dievo paukšteliai" būriai pagal vienerių metų privalomas darbo sutartis paskirtose vietose.

Po vienerių metų privalomos sutarties pradėjo rinktis į miestus, ypač Torontą, 1948 m. vasarą-rudenį. Visi ieškojo kur gyventi, kur rasti darbą. Dar atvykdavo iš Vokietijos nauji būriai tautiečių. Senieji lietuviai ateiviai mus priėmė nuosirdžiai, bet stebėjo su įtarimu. Daug senųjų ateivių buvo raudoni ir laikėsi nuosaliai Claremont'o gatvėje su Maskvos agitacija ir kaltinimais visiems.

Toronto radome mažą lietuvišką šventovę, prie kurios telkėsi visos lietuviškos judėjimas. Įsisteigia lietuviška vargo mokyklėlė. "Dypukai" arba "Dievo paukšteliai" steigia naujas organizacijas, kurių skaičius vėliau žinomas dešimtimis. Ypač pasižymi skautai, bendruose suėjimuose palai kydamai tvarką, patarnaudami. Ateitininkai planuoja pirkti namus. Veikia ir kitos organizacijos. Visur kritika, ragi-

nimai, kaltinimai iš tų, kurie moka tik kalbėti.

Radome Motiejūno "Aušros" chorą iš pirmesnės kartos, bet iškyla nauji chorai, šokių grupelės, kuri virsta ansambliu ir gražiai atstovauja lietuviams visame pasaulyje dar ir dabar. Rengiamos kasmetinės jaunimo stovyklos. Pasirodo "Tėviškės žiburiai", nupirkami Lietuvių namai, įsteigiamas kredito kooperatyvas "Parama", o vėliau ir Prisiškėlio parapijos šventovė, salės. Senoji parapija keliai į naują vietą. Įsteigiamos lietuviškos kapinės. Vėl naujos statybos, nauji prašymai remti statybas, visą lietuvišką veiklą. Įsteigtas Kanados lietuvių fondas, kuris jau praaugo milijoną. Žmonės skundėsi sunkumais kuriant šeimą, perkant namus, karštai dėl netekto darbo. Vis nauji prašymai aukoti šventovių, bendrų namų statyboms, lietuviškai veiklai ir kitiems reikalams. Mažesnės ir didesnės aukos suplaukė į tuos fondus, nes visi gyveno bendrais reikalais, neskaitė savo darbo visuomenės labui, negailėjo savo įdėto darbo. Vėliau, kai buvo leista, ir pavergtą tėvynę ir Sibirą siuntėme pagalbą, mokėdami dvigubos vertės maitus.

Visa tai sukūrė "dypukų – Dievo paukštelių" kartą.

Dabar Toronto lietuvių ekonominiai centrai verti milijonus dolerių, o kultūriniai centrai augina naują priaugančią kartą ir šviečia tėvynės meilės spinduliais. Tai buvo pasiekta ryžtingų lietuvių ateivių, kai darbo valanda buvo 30-90 centų. Didelė jų ateivių dalis jau apdovanota kryžiais Anapilyje, o jų atlikti darbai skatina jaunesnę kartą sekti jų pavyzdžiu.

Vitalius Matulaitis

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

Vasario 16-sios proga

\$100 – M. Andriulevičienė, V. T. Gražulė, D. Zolonas, L. Simanavičiūtė; \$50 – A. Mašalienė, V. Anyšienė, Z. V. Zentis, J. B. Vaidotai, B. V. Saulėnai, I. Meiklėjohn, J. Kertas; \$30 – G. Jocas; \$25 – M. E. Gežus, E. Dubininkas; \$20 – E. Bartminas, U. Blizgienė, M. L. Malinauskas, Z. Kučinskis; \$10 – O. Krygerienė; \$5 – M. Preikšaitienė. Kiti po mažiau.

Wasaga-Stayner, Ont.

\$200 – J. M. Gudeliai, V. M. Vaitkai; \$180 – J. B. Mažeikos; \$105 – V. Urbonas; \$100 – L. M. Garbačiauskai, V. E. Kriščiūnai, S. B. Ignatavičiai, A. J. Vaškevičiai; \$80 – E. Heikis; \$50 – M. Gaivelienė, E. J. Gudai, M. Laurinavičienė, I. Pakarna, R. G. Stepulaičiai, A. Ulbinas, B. A. Vitkai; \$40 – Č. Javys, M. A. Riaubai, T. D. Tarvydas; \$30 – J. G. Petkevičius, E. Tribinavičienė; \$25 – R. Vaitkevičius; \$20 – A. Babeckienė, J. Dobilas, J. Gelazius, I. Gataveckas, J. Jonaitienė, L. Jonelienė, J. Lenkaitis, O. J. Macijauskas, J. Masionis, P. Norušie-

nė, U. Opanavičienė, P. Pakalka, V. Tikušis, P. Žymantas; \$10 – J. Bataitis, V. Dauneckas. Iš viso gauta \$2.000.

Rodney, Ont.

\$200 – K. Gaputis; \$100 – V. Andriulionis, V. Naruševičius; \$50 – P. Jocius, S. Paketūras, J. Statkevičius; \$40 – M. Kersevičius, L. Z. Mockai; \$30 – S. Gaidauskienė, J. Rastapkevičius; \$20 – J. Ciparis, V. Kekys, V. Jakubaitis, H. Jasinskis, A. Šarapnickas; \$10 – A. Kojelaitis.

Pagalbos Lietuvai vajui

\$400 – L. A. Rudis; \$150 – a. a. A. Kaupo atm. B. J. Gisto ir A. Adomaičių šeimos; \$100 – K. Šviežikas, S. Dargis; \$50 – R. Bulovas, a. a. V. Stanaitienės atm. R. H. Kontenai; \$40 – a. a. V. Stanaitienės ir a. a. P. Jančiausko atm. K. Bartkienė; \$27 – Anapilio knygynas už V. Ignaičio knygą "Žmonių socialinis gyvenimas"; \$25 – P. Misevičius.

KLB krašto valdyba nuosirdžiai dėkoja už aukas jos veiklai paremti ir Lietuvai padėti atsistatyti.

Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras", dalyvavęs VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje, koncertavo ne tik lietuviams, bet ir sveiktinai.

Šiauriečiai Pietų Amerikoje

Kanados gintariečių kelionė į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje

Toronto oraustijoje mūsų "Gintaro" grupė iš šono stebintys keleiviai galėjo suprasti, kad mes skrendame ten, kur šilta. Mat daugelis gintariečių nešiojo trumpas kelnaites, varsiškus marškinėlius, kai kurie dėvėjo net paplūdimio apavą.

Gąsdinančios mintys

Stebėtojas, kuris taip galvojo, neklydo, nes ir mūsų galvoje sukosi viena mintis – ten, kur mes vykstame, labai šilta. Beje, kai kuriems iš mūsų buvo įsiveisusi mintis, kad ten yra vabalų, kurie skaudžiai kanda. Esą tokių gyvių, kurie lenda po oda, deda ten kiaušinius ir, blogiausia, to negali pastebėti iš karto. Negalavimas pasireiškia grįžus namo, kai gydymas būna pavėluotas.

Tokių prieštarų minčių apniukt Kanados oro linijų lėktuvus per porą valandų mus nuskraidino į Miami.

Aštuonias valandas reikėjo laukti ir saugoti savo lagaminus Miami oraustijoje, nes argentiniečiai iš anksto lagaminų nepriima.

Į pietus

Pagaliau pakilome 8 valandų skrydžiu į Argentiną. Vos spėjome gerai įmgti stiprus vėjas pradėjo mėtėti lėktuvą. Todel ilgai, net per pusryčius. Todel lėktuvo vadovybė nutarė neduoti pusryčių.

Laimingai nusileidome Buenos Aires oraustijoje. O to mūsų išsivajoto karščio nė kvapo. Ir saulė kažkur pasislėpusi. Teko kuprinėse ieškoti švarkelių, megztinių ar šiaip kokio papildomo apdaro.

Po gero pusvalandžio registravomės Lietuvių centre, o po to – viešbutyje. Turėdami laisvą pusdienį, išėjome pasivaikščioti po Buenos Aires ir patyrinėti, kuo mūsų išvaizduojamas miestas skiriasi nuo realaus. Nors iki Kalėdų buvo likę tik porą dienų, bet kalėdinio miesto pasipuošimo beveik nebuvo matyti. Vienur kitur galėjai pastebėti nedidelės dekoracijos parduotuvių vitrinose. O papuoštą eglę matėme tik vienui vieną visame mieste.

Rosario mieste

Rytojaus dieną išvykome į Rosario. Ten mūsų laukė vietinių lietuvių kunigas su visu būriu šiaip taip arba visai lietuviškai nekalbančių lietuvių. Beje, kunigas Margis čia vadovauja misijai, kurioje kiekvieną dieną maitina keletą šimtų našlaičių.

Mes čia buvome skaniai palvalgydinti ir palinksinti. Mums "mini" koncertą suruošė vietinio jaunimo grupelė, kurią dainuoti išmokė iš Lietuvos atvykusi viešnia ir užsibuvusi čia jau keletą mėnesių.

Po viso to laukėme kito mūsų tos dienos programos numerio – plaukimo laivu. Laukėm valandą, dvi. Supratę, kad čia kažkas netvarkoje, mūsų vadovai pasiteiravo, kodėl neplaukiame. Pasirodė, kad plaukimo laivu nebus, bet dėl kokių priežasčių išsiaiškinti nepavyko. Vietoje to, buvome pavinėti po Rosario miestą ir supažindinti su svarbesnėmis jo vietomis.

Vakare mūsų koncertas buvo surengtas mokyklos salėje. Geros sąlygos koncertuoti, bet žiūrovų gausumu negalėtų pasigirti. Organizatoriai teisinosi tuo, kad yra darbo diena, miestas didelis, ir žmonės negali atvažiuoti. Bet tie, kurie atėjo į mūsų koncertą – nesigailėjo. Tą jie išreiškė karštais plojimais, "bravo" šūkiais, o kai kurie, net nubraukdami ašaras.

Per pertrauką prie manęs priėjo vyras, kuris ispanų kalba bandė man kažką pasakyti. Aš pagalvojau: "Na, tu tai bent lietuvis, kad nė vieno žodžio lietuviškai nemoki!". Bet vertėjo pagalba išsiaiškino, kad jis visai nelietuvis, tikras vietinis argentinietis, ejęs pro šią pastatą, išgirdęs neįprastą muziką, neįprastą vietoję ir užsukęs. Jam taip patiko, kad dabar negalys išeiti. Priekaitavo organizatoriams, kad toks geras koncertas nebuvo plačiai reklamuojamas.

Tokios istorijos labai paglosto širdis visiems, tad ir mums gerokai pakėlė nuotaiką.

Išpūdingos Kūčios

Iš Rosario į Buenos Aires grįžome parvyčiais, o vakare – Kūčios Lietuvių centre. Kūčių susikaupimui vadovavo buvęs torontiškas kun. E. Putrimas. Gintariečiai giedojo Kūčių giesmes ir grojo liaudies melodijas. Po to – tradicinis plotkelių laužymas. Tai buvo labai prasmingas ir gilus momentas. Juk ko ne iš viso pasaulio jauni lietuviai susirinko į vieną vietą švęsti Kūčių. Todel visų nuotaika buvo be galo pakili!

Argentininiškame ūkyje

Išaušo lietinga ir šalta Kalėdų diena. Išvykstame visai dienai į argentinietišką ūkį.

Nors šalta ir šlapia, bandome įtikinti save, kad taip nėra, apsiirengiame lyg ruošdamiesi karštai dienai ir paliekame Buenos Aires. Atvykstame į ūkį – vis dar lyja ir vis dar šalta. O tas ūkis nepaprastas – prietaikytas pavaišinti ir palinksinti apie 400 žmonių.

Šeiminkai pavaišino mus karšta arbata etnografinio stiliaus pastate, bet ir tai nepadėjo atšilti mūsų per lengvai apgrentiems kūnams.

Šiek tiek apsipratę su vieta, susirinkome Mišioms. Čia Mišias atnašavo kun. E. Putrimas, pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, SJ, o "Gintaro" merginios gražiai pagiedojo kalėdinių giesmių.

Po Mišių šeiminkai pakvietė mus pietums. Vaisino vynu ir įvairiausiais argentinietiškais patiekalais. Kol valgėme, vietinio folkloro ansamblio muzikantai dainavo ir grojo mums tango, o padavėjai nešė ir dėjo mums į lėkštes vis naujus patiekalus.

Linksma programa

Taip pasisotinę buvome pakviesti į kitą pastatą, kur folkloro ansamblis supažindino mus su argentinietiškais šokiais ir muzika. Bet ir tuo dar mūsų dienos programa nesibaigė. Norintys galėjo pajodinėti arklius. Bet turbūt didžiausią visų susidomėjimą sukėlė kiaulių varžybos. Bene visi, gal išskyrus gyvenančius Pietų Amerikoje, tokį sportą matė pirmą kartą. Todel ne vienas ryžosi pabandyti savo jėgas, manydamas, kad kiaulių varytis yra vieni juokai. Bet ne kiekvieno kiaulių vienodai klausė. Matyti ir tam reikalinga patirtis.

Toronto "Gintaro" vadovės: kairėje – muz. DALIA VISKONTIENĖ ir RITA KARASIEJIENĖ su skanių vaišių linksmai nusiteikusios argentinietiško ūkyje su šeiminku "goucho" Nuotr. J. Gaizutytės

Jaunatviška šventės programa

Vasario 16 minėjimas Toronte – Mississaugoje, kuriame vyrovo jaunimas

Iškilnių scenarijus Anapilio salėje visus žavėjo minčių nuoseklumu, įdomiu turiniu, scenos apipavidalinimu, apšvietimu. Programoje negirdėjome ilgų kalbų, nebuvo nuobodus monotoniškumo. Visos Vasario 16-osios minėjimo programos režisierius J. Karasiejus įdėjo daug trūsio, kad iškilmės būtų įdomios žiūrovui.

Inešamos vėliavos. Vasario 16-osios minėjimo programa prasidėjo Kanados himnu, po kurio iškilnių pranešėja R. Girdauskaitė pakvietė kun. J. Staškų invokacijai. Salėje susirinkusius pasveikino gen. Lietuvos konsu-

las H. Lapas, KLB krašto valdybos vicepirm. V. Bireta.

"Vakar, šiandien, rytoj" – tokiu pavadinimu prasidėjo meninė Vasario 16-osios programos dalis. Malonu buvo matyti scenoje "Gintaro" veteranus, džiaugtis mažųjų gintariečių pasirodymu. Gintariečiai gali didžiulius, kad jų visus šokius lydyje liaudies instrumentalistų orkestras. Daug darbo, energijos ir laiko įdėjo pasirodymui visų grupių vadovai: R. ir J. Karasiejai, D. Viskontienė, A. Bubulienė, L. Kaminskienė, T. Pabrėža. Įdomus buvo šokių suderinimas su V. Matulaičio, R. Jonaitienės, D. Baršauskaitės, V. Žukausko kalbomis tema "Vakar, šiandien, rytoj". Kalbėtojams pritarė tylūs muzikos garsai. Žiūrovai girdėjo keletą liaudies dainų, grožėjos liaudies šokių pyne, atliekama "Gintaro" narių.

Vėliau žiūrovai sekė montažą "Praeitis – didvyrių takai", kurį atliko Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų mokiniai. Montažo režisierė L. Underienė nuosekliai sustatė istorinę įvykių eigą. Galėjai aiškiai sekti XV š. įvykius (Žalgirio mūšis), dalyvauti XX š. pradžios literatūrinuose ir politiniuose konfliktuose. Montaže atsispindėjo šie Maironio žodžiai:

Čia Vytautas didis garsiai viešpatavo,

Ties žalgiriu priešus nuveikęs piktus,

Čia bočiai už laisvę tiek amžių kariavo,

Čia mūsų tėvynė ir buvo, ir bus.

Mokiniai-skaitovai, mokiniai-aktorai jaudinančiai atliko savo vaidmenis. Galėjai žavėtis taisyklinga kursantų lietuvių kalba, joje įžvelgti mokytojos L. Ehlers kruopštų darbą. Malonų įspūdį paliko scenos apšvietimas, muzikinis bei meninis apipavidalinimas, kuriuos atidžiai bei meniškai kontroliavo J. Sedaravičius ir V. Paškus. Daug papildomos, kasdieninės pagalbos Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų mokiniai sulaukė iš Maironio mokyklos vedėjos G. Paulionienės bei tėvų komiteto.

Baigiamąjį Vasario 16-osios iškilnių žodį tarė KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkė A. Barysaitė.

Renginio pabaiga tiesiog užkerėjo žiūrovus: salėje pritemo šviesos, tyliai skambant "Lietuva brangi" iš visų salės pusių scenoje pradėjo rinktis visi programos dalyviai. Rankose jie nešė šilumos, ramybės bei susikaupimo simbolį – žvakes. Scenoje matėme ir pačius jauniausius lietuvičius, kurie spinduliavo vaikišku atvirumu bei gyvybingumu. N. Benotienės dėka mažųjų šūkis "Mes esame lietuviai" skverbėsi iš mūsų širdžių gėlmes.

Tvirtai, ryžtingai bei galingai skambėjo Lietuvos himnas, keldamas visų dalyvių nuotaiką, primenantį Maironio žodžius:

Drasiai, aukštai

Iškils balsai:

Išaus kita gadinė!

Užgims darbai,

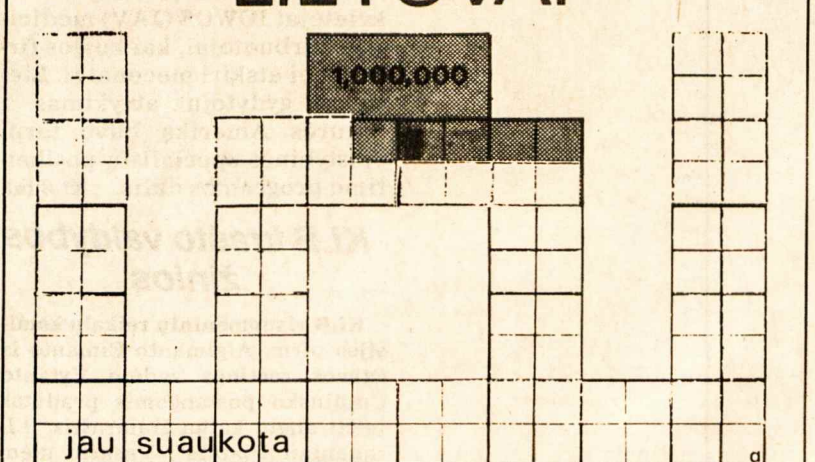
Nušvis laikai,

Atgims jauna tėvynė.

Inga Pivoriūtė

Paremkite "Tėviškės žiburius" aukta, rėmėję ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė – PLV Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV), 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Barauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai!

J&L SULIMIERSKI and ASSOC. TAX TRO NIX
Certified Service
Toronto - 2290 Bloor St. W. 769 - 4558 ★ Mississauga - 702 Burnhamthorpe Rd. 949 - 9988
Scarborough - 3630 Lawrence Ave. E. 438 - 5656 ★ INFORMATION NUMBER: 252 - 4566

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMAI! Ar žinote kad...

- Kanados mokesčių įstaiga (Revenue Canada) nesuinteresuota sumažinti jūsų mokesčius, jūs patirtite reikalaui visų mokesčių sumažinimą.
- Mūsų bendrovė (Taxtronix) yra pirmoji Kanadoje gavusi "Plain Paper Approval" 1984 metais.
- Vaike priežiūros išlaidos ir atskaitymai iš sutuoktinio yra dažniausiai užmiršami, o iš tikrųjų jie labai galėtų sumažinti jūsų mokesčius.
- Dėka mūsų vienintelio tikrinimo ir diagnostinio metodo, mūsų apskaičiavimų netikslumai sudaro tik vieną trečdali Kanados mokesčių įstaigos apskaičiavimo netikslumų.
- Kurie naudojate "employment deductons" jau dabar galite prašyti GST grąžinimo.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigose mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimame jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

DĖMESIO VERSLININKAI!
Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą:

- knygvedyboje,
- pajamų ir išlaidų lapuose,
- balanso lapų paruošime.

DĖMESIO! MISSISSAUGA
Mes atidarėme naują pastovią įstaigą: 702 Burnhamthorpe (kampus Cawthra gatvės) Suite 2. Tel. 949-9988

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI
Atlyginimas už mūsų patarnavimą priklauso nuo jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumo ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Jo dėka ne tik mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitų kompanijai – "chartered accounting companies" – naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – \$27, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp \$29 ir \$39).

Be to mes teikiame automatinę 25% nuolaidą jūsų sutuoktinui(ei)

Atlyginiman taipgi įeina:

- Ištisu metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Patarimas pradedant ar parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimai

10% nuolaida
Išlaikę atlyginimą nuo 10 v. r. iki 7.30 v. v. šėskite: 10 v. r. - 4 v. p. Iškaičiavimai ir atlyginimai siųskite į kuponą.

Julijos Švabaitės-Gylienės lyrikos rinktinė

Prasidėjus tautiniam atgimimui Lietuvoje, savaime buvo supaprastu domėtis ir išeivijos kultūrinio palikimo. Leidyklos suskato megzti sau skubiausius kontaktus su išeivijos rašytojais, pirmoj eilėj poetais. Taip paskutiniųjų dvejų metų laikotarpyje pasirodė stambiųjų lyrikos atstovų žemininkų – A. Nykos-Niliūno, H. Nagio ir K. Bradūno – poezijos rinktinės. Dabar, atrodo, ateina poečių eilė. Tokia pirma kregždutė yra Julijos Švabaitės-Gylienės rinktinė: *Tu niekur neišėjai*, pasirodžiusi 1991 m. Nedidukė, skoningai išleista, papuošta Vikt. Petravičiaus grafikos fragmentais, 300 puslapių knygelė. Jon sudėti visi išeivioj pasirodę J. Švabaitės rinkiniai – *Vynuogės ir kaktusai* (1963), *Septyni saulės patekėjimai* (1971), *Vilties ledinė valtis* (1981) ir naujas, tik ką užbaigtas, rankraštis – *Užuojautos namai* (1989).

Viršelio aplanke spausdinamas toks autorės pasisakymas: „... Nesu atlaidai sau, o vis dėlto laiminga, kad savąja kuklia poezija galiu sugrįžti Tėvynei. Šie mano eilėraščiai tai lyg daugelio metų išpažintis tarp netekties, šiurkščios kasdienybės, tėviškos ilgesio, kurių svetimos krašto užuogintų vaikų rūpestių, džiaugsmo. Poezija man – pasaulis, i kurį galiu atsiremti kiekvienoje sunkioj savo gyvenimo valandoj”.

Ar to reiklumo sau visada pakanka, tai kitas klausimas, bet

O. B. AUDRONĖ

Pelenų diena

Senelės nušveistas
mūs valgomas, šaukštai
ir dangčiai, blūdai –
su Pelenų dienos pamaldumu,
sugrįžus iš Perlojos pamaldų,
kur dulke pavirtai,
nors ja buvai, kaip buvus.

Gavėnios pasninkas
tai prasidėjo
iš pačio ryto –
iki Velykų
Priskėlimo
jį neši.
Nesunkų!

Tik sveiką, liesą, nekasdienišką –
su kanapieniu,
su saldėmis, silkutėmis
ir skiltimis
sau maitiniesi;
vis padedant senelai ir mamytei
bent poterėliais
keleriais
ar už penkių kilometrų
Perlojoje
Graudžiais
Kryžiaus keliais.

neabejotina, kad poetės kuklinimasis nėra vaidyba. Lyrinis Švabaitės kraitis tikrai nedidelis (vos 300 puslapių), o jos poezija visada buvo išpažintinė. Tai nereiškia, kad ji atlaipaširdė, sentimentali, karamelinė ar koketiška. Priešingai, jos pagrindinė dorybė yra nepretenzingumas, jausminis santūrumas ir brandus moteriškumas, tuo terminu nusakant blaivų požiūrį į moters skirtį ir gausius autoironijos blyksnius. Iš kitos pusės, yra to lyrikos daug savistabos momentų, kai prasišviečianti poetinė realybė pasidaro pernelyg artima machaniniu būdu išgaunamam tikrovės atvaizdui. Tada Švabaitės lyrika pasidaro gimininga kai kurių modernių anglosaksių poečių (pvz. Sylvia Plath) lyrikai.

Bet kaip tik dėl šio “realizmo” ar išeiviško kolorito “Vagos” leidyklos iniciatyva supažindinti Lietuvos žmogus su Švabaitės lyrika yra sveikintina. Joje labiau negu kitų išeivijos poečių lyrikos (išskyrus Liūnų Suteimą) atsispindi išeivės dalia.

Pirmuosiuose jos rinkiniuose, panašiai kaip visų išeivių, tiek vyrų, tiek moterų, buvo ryškus gimosios žemės praradimo, vienvietės ir pasimetimo pasaulyje motyvas. Kaip dažno debutanto lyrikos, nemažiau gausios buvo vaikystės dienų reminiscencijos, staiga atsivėrusios meilės tėvams išpažinimai. Tai visai natūrali tremties kontekste. Palyginus pradedančio rašyti eiles situaciją su prozinės fotokameros juosta, tremties poveikis būtų panašus į aštraus cheminio skiedinio poveikį. Egziliš “ryškalias” taip stiprus, kad jis “išaiškina” ir nevykusias, peršviestas, sudvejinto paveikslu nuotraukas.

Vienas dalykas buvo tačiau J. Švabaitė būdingas. Jei daugeliui poetų ir poečių svetima padangė dingo jos kaip priešiška ir atžari, jei pats gyvenimas rodėsi absurdiškas, tai Švabaitė visa motiniškų instinktų galia ir vijo klio gajumu (vijoklio simbolis dažnai kartosis jos strofose) kovoja su paralyžuojančiu pabėgėlių susvetimėjimu. Kaip pastebi Viktorija Skrupskelytė:

“Svetimos aplinkos Švabaitė nepaneigia, jos nepaverčia nesvetingos, žmogui priešiškos žemės simboliu, bet greičiau ją integruoja į savo dvasinę sąrangą, tačiau išlikdama ir lietuviška ir savita”. (“Egzodo poezijos suoliai”, *Lietuvių poezija išeivijoje*, 1945-1971, III t. 1971).

Naujakurio kovos už būvį, kovos su banalia kasdienybe, su alinančiu namų šeimininkės triūsu atšvaitai ypatingai stipriai suskamba antrajame J. Švabaitės rinkinyje *Septyni saulės patekėjimai* (1971). Faktiškai juo Švabaitė užsitikrino saugią vietą išeivijos lyrijoje. Savo sąranga, išsukaučiant skaitytojo vaizduotę karelinių dienų sukimais, savo paprastumu, nepretenzingą kasdienybės kalba, intymia intonacija ši knyga neabejotinai savita. Nėra čia jokios gilaimintės patetikos, pasamones grūmėjimų ar simbolių mišrainės. Ryškėja vien persiplėšiančios tarp orkaitės, kriauklės čiurpų ir skalbinių nesibaigianti moters rungtis.

Nenuostabu, kad toks išeivės gyvenimo velėnų draskantis pavaizdavimas ne vienam atrodė pernelyg nepoetiškas. Ir kadangi rinkinys pasirodė maždaug tuo metu, kai feministinis sąjūdis buvo pasiekęs isterikos ir kvaitulio kulminaciją, daug kam rodėsi, kad Švabaitė kanonizuojanti masochistinę “virtuvės Mariją”, kad ji aukština “evangeliskai saldų gyvenimo jungą” (R. Šilbajoris, “Šventieji ir virtuvės Dievas”, *Metmenys* nr. 28, 1974). Žvelgiant iš laiko atokumos J. Švabaitės “atžagareiviškumas” ar “reakcionieriškumas” toli gražu nebeatrodo nei atgrasus, nei koks. Veikiau priešingai. Švelnus autorės prisilietimas prie daiktų ir gyvų padarų, o už vis labiau saiko pajautimas ir autoironijos plūpsniai daro šį rinktinės poskyrį ypatingai patrauklų ir savą. Kokia dvasios giedra pasklinda, sakysim, iš eilėraščio “Tu būsi amžinas”:

Esu juokinga, panaši į gervę
plunksnuota galva
ir miltuotam rankom –
Nelaisvė prisirišu
kilnoju smulkius daiktus
sunkiai skraidau
sunkiai vaikštau.

Tačiau vedu tave į patį dangų
Kvepanti obuoliais ir cinamonais
tu būsi amžinas,
tu būsi Eros
meilės dievukas tarp madonų.

Glėžnų reminiscencijų švėtesiais sužeri ir Švabaitės eilėraščiai apie jaunystę, gimnazijos draugus. Nenoromis prisimena prancūzų rašytojo Michel Tournier mintelė: “Vaikystė mums dovanojama kaip įkaitęs chaosas ir mums nepakanka ištiso gyvenimo jį susidėlioti tvarkingai ir jame susigaudyti” *Le Vent Paraclet* Paris, Gallimard, 1971). Julija Švabaitė dėlioja tuos gabaličius atsargiai, vis klausdamas jų paskirties. Ir tai paskatina skaitytoją irgi klausti, kas iš viso yra poezija.

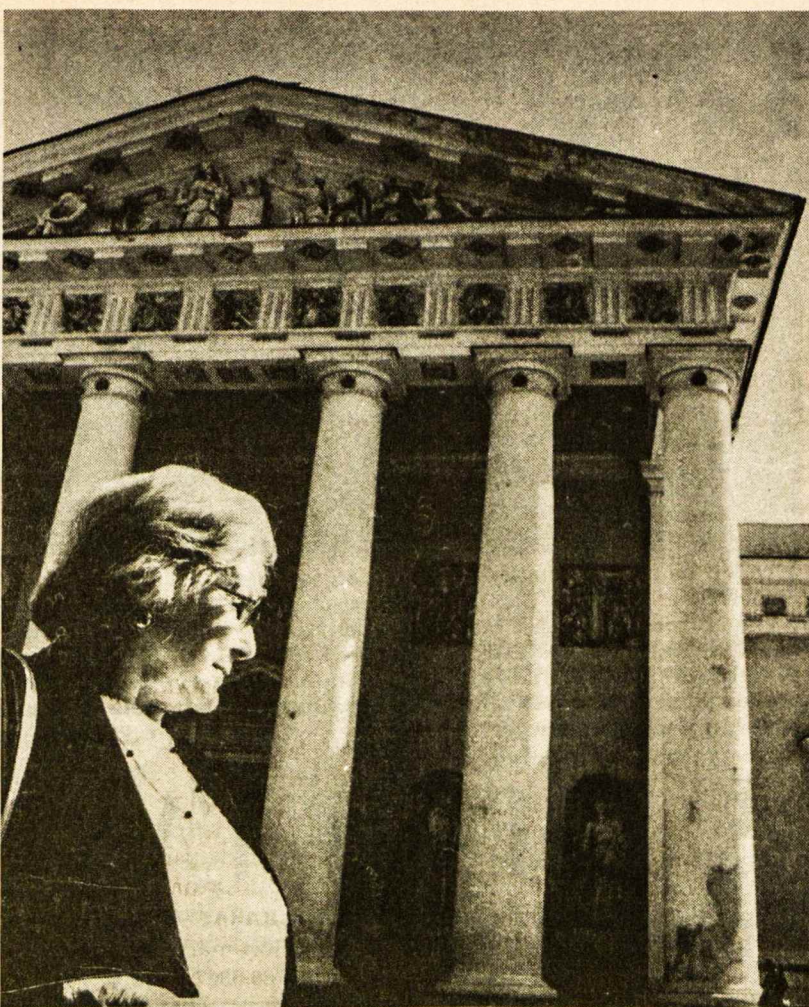
“Poetas nėra tas, – rašo Nathalie Sarraute savo romane *Entre la vie et la mort*, – kas sugėba geriau už kitus stebėti dangų ar žemę, klausytis jūros gausmo, šaltinių almejių ar paukščių čiulbesio... bet tas, kuris sugeba sudėlioti iš žodžių eilėraščių”. (Bus daugiau)

Religinis konkursas

Prel. Juozas Prunskis ir šiais metais skiria \$5,500 premiją: 1) Krikščionybės idealus ugdančiam projektui įvykdyti arba 2) Naujam religiniam veikalui išleisti išeivijoje ar Lietuvoje.

Norintys konkurse dalyvauti turi: 1) paruošti projektą, ugdatį krikščionybės idealus. (Toks projektas galėtų būti seminaras kateketams ar liturgistams, kursai jauniems vadovams, stipendija religinių kursų studentui(ei), išpareigojusiama vėliau dirbti lietuviškoje parapijoje ar panašiai) arba 2) įteikti savo parašytą ar išverstą religinį veikalą, skirtą vaikams, jaunimui ar suaugusiems. Projektas ar veikalas pasirašomas slapvardžiu ir įdedamas atskiras vokelis su tikrąja autoriaus pavarde, adresu ir telefonu. Premijų paskelbimas įvyks 1992 m. lapkričio 1 d.

Konkurso medžiagą reikia įteikti Nek. Pr. Marijos seserims iki 1992 m. rugšėjo 1 d. šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Religinis konkursas. 600 Liberty Highway, Putnam CT 06260.

Poetė JULIJA ŠVABAITĖ-GYLIENĖ Vilniuje prie arkikatedros-bazilikos 1991 metų rudenį. Nuotr. A. Žiziūno

Reprezentacinis žurnalas “Lietuva”

Jau pasiekė Amerikos krantus Vilniuje išleisto reprezentacinio žurnalo “Lietuva” anglų kalba numeris pirmas. Žurnalas leidžiamas anglų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbomis ir skiriamas užsienio skaitytojams. Jį leidžia akcinė bendrovė, kurios pusė akcijų priklauso valstybei ir pusė privatiems asmenims. Pagal vieną iš leidėjų AT deputatą R. Ozolą, žurnalas bus virš partijų, virš ideologijų, duodantis Lietuvos visumos vaizdą.

Pirmasis numeris – 36 puslapių su 42 spalvotom ir 12 nespaltvotų nuotraukų, išleistas giliauspaude, ant kredinio suomiško popieriaus, gauto už valiūtą. Numeris pradėtas AT pirmininko Vytauto Landsbergio sveikinimu, jo kalba Jungtinėse Tautose. Duota Lietuvos nepriklausomybės deklaracija, Lietuvos valstybės simboliai, tautos ir valstybės istorija, dabartinis nepriklausomybės atstatymas su kančiomis ir kraujo aukomis. Pateikiama dabartinė Lietuvos ekonominės reformos eiga, Kalėdų papročiai ir trumpos aktualijos.

Šiais metais žurnalas “Lietuva” išeis tik kas ketvirtis. 1993 m. numatoma žurnalą leisti kas mėnesį renkant prenumeratorių, pardudant per platintojus.

Kol kas yra gautas JAV-se nedidelis žurnalo kiekis. Jo pirmą numerį galima gauti susipažinimui pas įgaliotinį išrašant 4 JAV dolerių čekį “Lietuva” vardu ir pasiunčiant Broniui Juodeliui, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514, USA. Vėliau bus gautas reikiamas kiekis visiems lietuviškų spaudos platintojams, JAV bei Kanadoje ir amerikiečių spaudos platinimo institucijoms. Dar yra sunkumų su persiuntimu iš Vilniaus paštu, bet šios klūtys greit bus nugalėtos.

Žurnalas “Lietuva” yra puiki ambasadorinė dovana angliškai skaitantiems kitataučiams ir patiems lietuviams. Tai pirmas tinkamas žurnalas mūsų reprezentacijai ir Lietuvos reikams, kurio seniai reikėjo.

Bronius Juodelis, įgaliotinis JAV-se

Kodėl mirė ažuolas?

Vandos Vaitkevičienės-Frankienės pasakojimai

Gražaus formato 125 psl. knyga, ypač meniškai, prasmingu viršeliu. Švelnios spalvos, bet raiškūs piešinys. Vien viršelis patraukia skaitytoją.

O pradėjęs skaityti, manau, niekas neapsivils. Tai pasakojimai iš gyvenimo tikrovės, autorės gerai pažįstamos. Neilgi, su netikėta pabaiga. Knygos galė – autorės nuotrauka ir Danutės Bindokienės parašyta jos trumpa biografija bei objektyvus kūrybos įvertinimas. D. Bindokienė randa, kad tai daugiau autorė jaunimui. 1980 m. už “Du draugai” knygą laimėjusi JAV LB Švietimo tarybos premiją. (Anksčiau ši autorė buvo žinoma Vandos Frankienės pavarde).

Vanda Vaitkevičienė – buvusi mokytoja, tad ir šie pasakojimai atspindi jos auklėjamuosius bruožus. “Ažuolo mirtis” skiriama jau vyresniam jaunimui ar ir suaugusiems, nes medžiaga – iš suaugusių gyvenimo, kartais džiugaus, kai žmogus viduje atsitiesia (“Sąžinė”), o kartais skausmingo, tragiško (“Gimtinių miškelyje” ir daugumoj kitų). Visur žymu didaktika (“Rasos paslaptis”, “Portretas” ir kt.), mažiausia didaktikos – pasakojimuose “Plėšriojo aro akys” ir “Vėjūnė”, kur gyvenimo iškarpos kaip buvo, be pamokymų, ir jos labiausiai priartėja prie tikros literatūros. O iš didaktinių patrauklus ir “Portretas”, kur trumpai (4 psl.), vaizdžiai atskleidžiamas godumas, vaikų nedėkingumas (ir kitų vaikų meilė), gudrios senutės “pamoka” materialistams ir... skaidrus žmoniškumas, susilaukę atpildo. Gražia kalba trumpai ir aiškiai parodyti visi minėti gyvenimo aspektai. Ta pačia prasme neblogas pasakojimas ir “Rasos paslaptis” (25 p.), kur vaizduojama pasiaukojanti jauna mergaitė.

Knygos antraštė ir, matyt, autorės laikyta svarbiausiu pasakojimu, – “Ažuolo mirtis”.

Čia autorė ypač patraukliai vaizduoja gamtą, suasmenindama jauną, stiprų ažuolą, besikalbantį su vėju, ežero bangomis... Ir kaip šis medis, pirma taip mylėjęs žmogų, iš vieno baisesu įvykio apsviliu jį, net iš liūdesio miršta... Mat po ažuolo šaknimis piktadarys slapčia užkasa išprievertatę, nužudytą jauną mergaitę... Beveik visų šios knygos pasakojimų medžiaga imta iš didmiestų gyvenimo, modernaus ir pagėdusio žmogaus tamsių darbų ir minčių, paradant tarpais žmoniškumo bei meilės atspindžių.

Autorė – gabi pasakotoja. Ir kalba jos vaizdų, taisyklinga, išskyrus kelių sintaksės klaidų, kur kableliu atskiria veiksnių nuo tarinio (66 p. ir kt.). Stilius lengvas, gamtos aprašymai net poetiški. Knyga maloni skaityti.

Vanda Vaitkevičienė, “AŽUOLO MIRTIS”. Pasakojimai. Viršelis – dail. Ados Sutkuvienės. Spaudė M. Morkūno spaustuė Čikagoje, IL. 1991 m. Kaina – \$6.

Atsiųsta paminėti

AIDAI. Kultūros žurnalas. 1991 m. nr. 4. Redaguoja Leonardas Andriekus, OFM. Leidžia Tėvai pranciškonai. Spaudžia pranciškonų spaustuė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Šiame numeryje: Leonardas Andriekus – Laimingai atliktas; Valdemaras M. Cukuras – Karl Rahner, SJ.; Vieno įtakingiausio XX-jo amžiaus teologo portretas; Jonas Juškaitis – Man reikia verkimo, Kryžių kalnas, Antano Miškinio, Vakare, Mažoji Lietuva (eilėraščiai); Juozas Tininis – Palyginimai lietuvių priežodžiuose; Česlovas Masaitis – Prof. Jonas Kubilius, administratorius, mokslininkas; Antanas Rubšys – Hermeneika ir Apokaliptinis pradas Šventajame Rašte; Jonas Mačiulis – Odisejos Mažoji Lietuva; Milda Budrys, MD – Medicinos išsivystymo raida Lietuvoje XV-XIX š.; Antanas Vaičiulaitis – Dviejų kaimų istorija; Antanas Dundzila – Partizanų gretose.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Danguolės Jurgutienės, JAV lietuvis, kūrinių parodą Mičigano Northville mieste surengė galerija “Atrium”. Ilgokai trukusiai parodai buvo panaudoti jos tapybos darbai iš “Vaizdų” ciklo ir “Atspindžių” ciklo mišrios technikos kūriniai su kolažu.

Grupinę Vilniaus dailininkų grafikos ir tapybos darbų parodą Čikagos bei jos apylinkių lietuviams surengė Lietuvių dailės muziejus Lemonte. Parodai skirtus kūrinius atvežė VLiko valdybos pirm. dr. Kazio Bobelio pakviestas Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys. Mat ši paroda skiriama užbaigiamajam VLiko darbų seimui. Parodon savo kūrinius išjungė dykila dailininkų: 1. Irena Teresė Daukaitė-Guobienė, 2. Vytautas Jurkūnas, 3. Arvydas Každalis, 4. Elvyra Katalina Kriaučiūnaitė, 5. Birutė Stančiukaitė, 6. Jūratė Stauskaitė, 7. Nijolė Šaltenytė, 8. Mikalojus Povilas Vilutis, 9. Algirdas Petrušis, 10. Aloizas Stasiulevičius, 11. Leonardas Tuleikis, 12. Ignas Budrys. Parodoje vyravo gausūs grafikos atstovai, tik paskutiniai keturi šiame sąrašė yra tapytojai.

Čikagos lietuvių opera savo veiklos trisdešimtpenkmėtį pernai paminėjo su Lietuvos opera pastatytų Amilcaro Ponchiello “Lietuvių” spektakliais gegužės 19 ir 24 d.d., įjungtais lietuvių muzikos šventėn Čikagoje. Siemetiniam sezonui taip pat su Lietuvos operos atstovais bus pastatyta G. Verdzio “Otello” opera. Titulinį šios operos vaidmenį atliks tenoras Virgilijus Noreika, Desdemonos – sopranas Irena Milkevičiūtė, Jago – baritonas Arvydas Markauskas, Kasijo – tenoras Zenonas Žemaitis. Jis yra Lietuvos konservatorija Vilniuje baigęs pedagogo Virgilijaus Noreikos auklėtinis, dabar dainuojantis Erfurto operos teatre Vokietijoje, Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje taip pat debiutavęs Kasijo vaidmeniu. Čikagos lietuvių operai atstovaus jos solistai Audronė Gaiziūnienė, Jonas Vaznelis, Bronius Maciukevičius, Vaclovas Momkus, Julius Savrimas ir choras, papildytas kai kurių balsų atstovais iš Vilniaus.

Muzikinę “Otello” operos dailį paruošė Čikagos lietuvių operos meno vadovas Alvydas Vasaitis ir iš Vilniaus atvykęs Lietuvos operos ir baleto teatro dirigentas Vytautas Viržonis. Režisuros čikagiečiams iš pėnykščio darbu su A. Ponchiello “Lietuviais” pažįstamas vilnietis Eligijus Domarkas. G. Verdzio “Otello” operos spektakliai Mortonio mokyklos auditorijoje yra numatyti balandžio 26, sekmadienį, ir gegužės 2, šeštadienį. Juos pasikeičdamsi diriguos Alvydas Vasaitis ir Vytautas Viržonis. Scenovaizdžius ir drabužius parūpins Niujorko firma “Stivanello Costume Co.” Visomis G. Verdzio “Otello” pastatymo problemomis rūpinasi dabartinė Čikagos lietuvių operos valdyba: pirm. Vytautas Radzius, nariai Jonė Bobinienė, Eglė Rikštelytė-Sundstrom, Vytautas Auksutolis, Jonas Mockaitis, Algis Putrius ir Jurgis Vidžiūnas.

Baltimorės lietuvių namuose yra dvi svarbios institucijos – Lietuvių kultūros muziejus ir 1908 m. įsteigtas knygynas su biblioteka. Muziejuje prieš 1991 m. Kalėdas buvo surengta pokarinės Vokietijos Kempteno DP stovykloje pasirodžiusių leidinių paroda, kuriai buvo panaudotas žurnalisto Cezario Surodoko rinkinys. Atidaryme jis priminė, kad Kempteno stovykloje tada gyveno beveik pusantro tūkstančio lietuvių. Kemptenas buvo Algau rajono centras. Lietuviai tą Vokietijos rajoną pavadinę Algau. 1945 m. gegužės 20 d. buvo išleistas pirmasis “Algauvos baro” numeris, parašytas mašinėlė ir pakabintas ant lentos. Įsigijus rotatorij ir gavus daugiau popieriaus “Algauvos baras” tapo neperodiniu kultūrinio žurnalo. Stovyklos lenta tada teko sieniniam laikraščiui “Dienos naujienos”, ėjusi iki 1949 m. liepos 29 d. Tuos abu leidinius, ypač jų politines žinias, paruošdavo C. Surodoks. Jis taipgi stovyklos lietuviams darydavo savaitinius politinių įvykių pranešimus. Prof. dr. Steponas Kolupaila Kemptene išleido savo veikalą “Hidraulika”. Rašytojas Vytautas Volertas paruošė aštuonių Kemptene gyvenusių poetų almanachą “Verpetai”. Šie ir kiti Kempteno lietuvių leidiniai buvo išstatyti Baltimorės parodoje.

Kauno fotografijos galerijoje įvyko visą rugpjūčio mėnesį trukusi nuotraukų paroda “Nepriklausomybės žingsniai”. Jas parūpino kauniečiai fotomenininkai Algirdas Kairys, Romualdas Požerskis, Algimantas Barzdžius, Albertas Švenčionis, vilniečiai Marius Baranauskas, Algimantas Žižiūnas, Zenonas Nekrošius ir marijampolietis Romas Linionis.

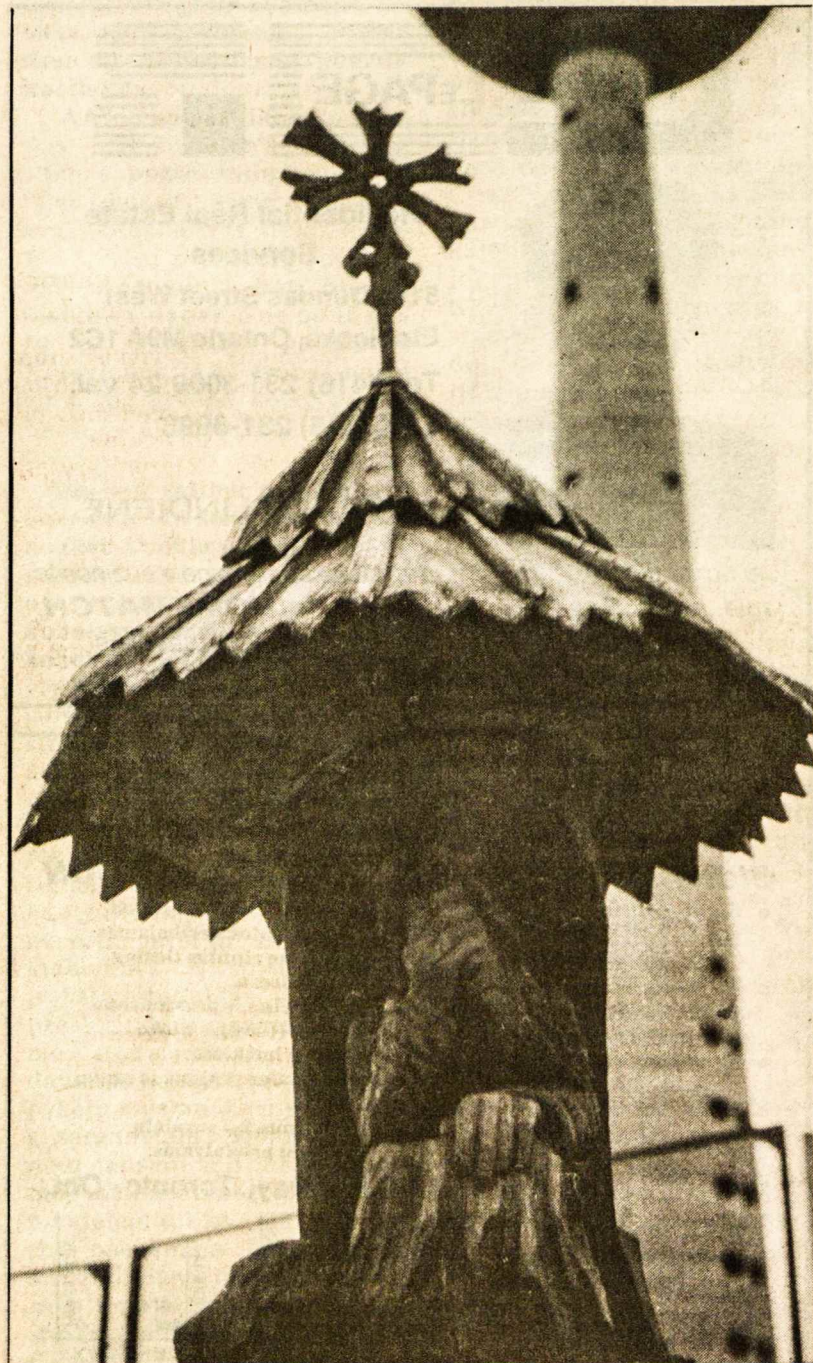
M. K. Čiurlionio kūrinių pirmąją parodą japonams surengs meno muziejus “Sezon” Tokijo mieste. Lietuvoje lankėsi jo direktoriaus pavaduotojas Akiras Moriguttis, “Sezono” atstovė Maskvoje N. Endo su specialiste H. Vatanabe. Viešnagės metu buvo sutarti visi šios istorinės parodos ir M. K. Čiurlionio kūrinių apsaugos reikalai. Iš Kauno Japonijon jie bus nugabenti Suomijoje pagamintais konteineriais, turinčiais specialius įtaisus, mažinančius kenksmingą vibraciją ir aplinkos poveikį.

Dirigento Gintaro Rinkevičiaus vadovaujamas Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, choras “Latvija”, Lietuvos operos solistės mezo-sopranas Nijolė Ambrazaitytė ir sopranas Irena Milkevičiūtė dalyvavo W. A. Mozarto sukurtuvinuose 200 metų mirties renginiuose Italijoje. Be paties W. A. Mozarto, devynioliko koncertų skambėjo ir italų G. Verdzio bei vokiečių J. Brahmo kūrinių. Koncertai buvo įrašyti vaizduojant.

Lietuvos muzikų rėmimo fondo konferencijoje Vilniuje buvo aptarta šios prieš pusmetį įsteigtos organizacijos veikla ir ateities planai. Pranešimą padarė pirm. Liucija Stulgienė. Fondas rūpinasi lėšų telkimu rimtajam menui ir jo atstovams. Jau parašyta sutartis su Lietuvos socialinės apsaugos ministerija, ją įpareigoja muzikams parūpinti transportą ir nakvynes, o fondas – surengti jų labdaros koncertus senelių ir vaikų namuose. Fondas, konferencijoje priėmęs savo įstatus, rinks menui skirtas aukas Lietuvos imonėse bei įstai-gose ir sutelktomis lėšomis padės jauniems muzikos atstovams bei jos veteranams įgyvendinti kūrybinius sumanymus. Fondas rengs rečitalius, finansuos koncertines išvykas, dalyvavimą tarptautiniuose konkursuose, tobulinimosi studijas užsienyje. Graži pradžia padaryta Menininkų rūmuose surengtu 1991 m. tarptautinių konkursų laureatų koncertu, jiems Lietuvos muzikų rėmimo fondo paskirtų premijų įteikimu. Koncertan įsijungė pianistė Birutė Vainiūnaitė, jaunioji operos sol. Sigutė Stonytė, pianistas Petras Geniušas bei kiti laureatai. Fondas savo premijomis pagerbė ne tik 1991 m. laureatus pianistus, vargonininkus, smuikininkus, dainininkus, bet ir juos garsinusius žurnalistus. Pirmą kartą tokios premijos buvo įteiktos televizijos atstovei I. Drąsutienei, radijo atstovei V. Jurgutienei, spaudos atstovui J. Finkelšteiniui ir fotografui A. Žiziūniui.

Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, sausio pabaigoje surengė tris koncertus Maskvos konservatorijos didžiojoje salėje. Jon anksčiau būdavo nelengva patekti dėl gausių koncertų. Dabar koncertų skaičius gerokai sumažėjęs. Mat daugelis rusų muzikos žymiųjų atstovų išvyko į Vakarus. Ten pagal sutartis jau dirba ir daug geriausių šios konservatorijos pedagogų. Dėmesys menui Maskvoje ir aplamai buvusioje Sovietų Sąjungoje yra kritęs. Biileti lengviau galima gauti net ir populiariausių teatrų spektakliams. Ne visiems dabar pavyksta užpildyti sales. Lietuvos kamerinis orkestras Maskvon atvyko beveik po metų pertraukos, po jos gyventojus sukrėtusių didžiųjų įvykių. Pirmasis koncertas įvyko ne visai pilnoje Maskvos konservatorijos didžiojoje salėje. Matyt, daugelis maskviečių nebuvo laiku painformuoti apie netikėtą Lietuvos kamerinio orkestro atvykimą gastrolėms. Sekančiuose dviejuose koncertuose laisvą vietų salėje nesimatė. Tai, žinoma, liudijo, kad maskviečiai šio lietuvių orkestro nėra užmirę. Jo koncertuose skambėjo G. B. Pergolesio, J. Haydno, W. A. Mozarto kūrinių. Lietuviškajai daliai atstovavo M. K. Čiurlionio preludai, B. Kutavičiaus “Dzūkijos variacijos” ir A. Šnitkės “Sutartinės”, sukurto Kruviniojo sekmadienio aukų Vilniuje atminimui.

V. Kst.

RŪPINTOJĖLIS prie televizijos bokšto Vilniuje, išreiškiantis žuvusių gynėjų ir kovotojų už laisvę skausmą. Nuotr. Alf. Laučkos

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.50%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 6.75%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.75%	1 metų 8.50%
2 metų GIC-mėn. palūk. 7.25%	2 metų 9.00%
3 metų GIC-mėn. palūk. 7.75%	3 metų 9.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.75%	1, 2 ir 3 metų 8.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.75%	
Taupomąją sąskaitą 5.25%	<i>Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.</i>
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...3.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX
Professionals Inc.
An Independent Member Broker

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res. 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

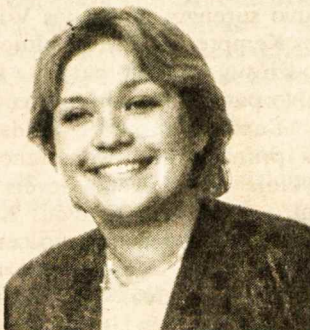
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsmerere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Greitas ir tikslus patarnavimas

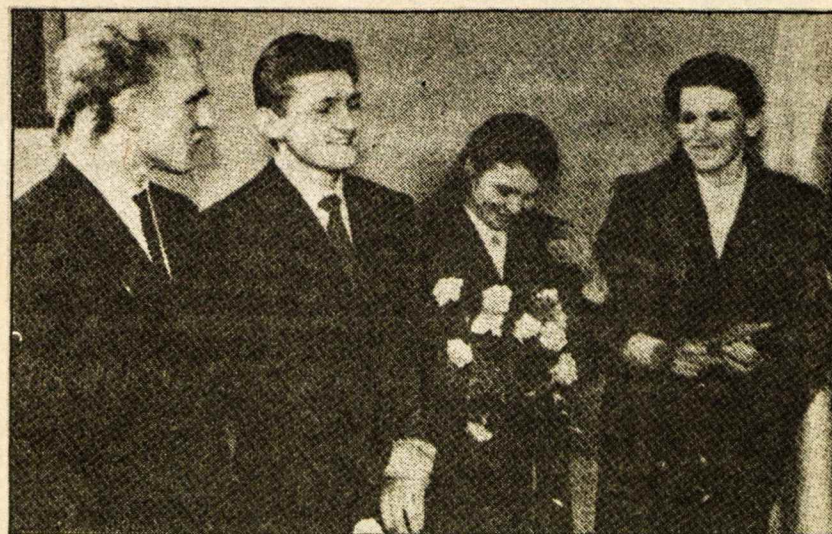
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

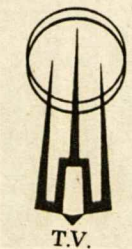
namų telefonas 766-5857

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Pirmieji po šešių dešimtmečių (pirmą kartą dalyvauta 1928 San Morice Šveicarijoje – Kestutis Bulota) nepriklausomos Lietuvos atstovai 1992 m. XVI-se žiemos olimpinėse žaidynėse Albertvilyje. Iš kairės: biatlonininkas GINTARAS JASINSKAS, slidininkas RICHARDAS PANAVAS, biatlonininkė KAZIMIERA STROLIENĖ ir slidininkė, Kalgario olimpiados 1988 m. čempionė VIDA VENCINĖ. Šį kartą medalių nelaimėta, tačiau jų pasiekimai palyginti yra geri

Nuotr. V. Kapočiaus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Vėl vienas leidinys apie krepšinį

Lietuva, nors vadinama krepšinio kraštu, neturi nė vieno periodinio leidinio apie krepšinį (o taip vadinamos "geltonosios spaudos" laikraščių dabar ten yra beveik tuzinas). 1989 m. Kaune buvo pradėta leisti (du kartus per mėnesį) "Krepšinio apžvalga". Tačiau į šį sekančias metus sustojo. Maždaug tuo pačiu metu buvo pradėtas leisti puošnus žurnalas "Krepšinio pasaulis", kuris žadėjo pasirodyti 4 kartus metuose. Tačiau jis tiek numerių niekada neparodė ir pernai tik vienu numeriu skaitytos pradžiugino. Todėl taip ir nežinia – ar jis jau numerintas, ar dar šiemet bent vieną numerį vėl išleis.

Tad smagu buvo pamatyti naują leidinį apie krepšinį, kuris vadinasi "Krepšinis". Pirmasis numeris išėjo 1991 m. lapkričio mėnesį, o antrasis – gruodžio mėnesį (atrodo bus mėnesinis). Tai laikraščio pobūdžio leidinys, turintis 8 puslapius. Spausdinamas Kauno "Spindulio" spaustuve ant gero popieriaus, yra spalvotų nuotraukų. Leidinio steigėjas – Šarūno Marčiulionio krepšinio fondas, leidėjas – uždaroji bendrovė "Lietuvos rytas". Redakcijos adresas – Gedimino pr. 12 a. Vilnius, Lietuva.

Pirmame laikraščio numeryje ir skaitytojus prabyla jo steigėjas, krepšinio profesionalas (beje, iš profesijos – žurnalistas) S. Marčiulionis. Jis sako:

"Kiekviename numeryje stengsimės Jums pateikti JAV profesionalų ir studentų krepšinio naujienų, artimiausio supažindinsime su visomis 27-niomis NBA komandomis bei jų lyderiais. Skirsime nemažai vietos Europos krepšiniui ir mūsų tautiečiams, žaidžiantiems Senojo žemyno komandose, seksime Lietuvos čempionato eigą. Norim daugiau dėmesio skirti vaikų bei moksleivių krepšiniui ne tik miestuose, bet ir rajonuose, kur mūsų populiariausia sporto šaka laikosi tik ant jos entuziastų pečių".

Pirmame numeryje vienintelį lietuvių NBA žaidėją – S. Marčiulionį ir jo "Warriors" komandą pristato vienas iš žurnalo rengėjų, didžiausias krepšinio žinovas Lietuvoje Arūnas Pakula, o antrame prabyla pats S. Marčiulionis, aprašydamas savo pergyvenimus iš patirties NBA lygoje. Kiekviename numeryje duodamos žymiųjų NBA žaidėjų (Michael Jordan ir Magic Johnson) nuotraukos per visą puslapį. Aplaumi, leidinys redaguojamas gerai ir sudaro visai neblogą įspūdį.

Ed. Sulaitis

Lietuviai čiuožimo pirmenybėse

Sausio mėn. 21-25 d.d. Šveicarijos Luzanoje įvyko Europos dailiojo čiuožimo pirmenybės. Priėmus Baltijos valstybes ir tarptautines sporto sąjungas, pirmą kartą po antro pasaulinio karo pirmenybėse dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai. Gintarų kraštas į pirmenybes atsiuntė šokėjų porą Margaritą Drobiacką – Povilą Vanagą bei moterų varžyboms 17-metę Editą Katkauskaitę.

Sausio 23 d. Eurosport kanale (jame duodamos tik sportinės varžybos) teko stebėti Lietuvos atstovus. Vokietis komentatorius žiūrovams paaiškino, kad Lietuva priklauso vioms tarptautinėms s-goms, tad laimėjus pirmą vietą bus iškelta ir jos vėliava. Priešingai suskaldyti Sov. Sąjungai tarptautinė čiuožimo s-ga nutarė iškelti jai tik mėlynos spalvos vėliavą, įrašant joje tris ISU raidės (International Skating Union) ir vietoje Sov. Sąjungos himno laimėjimą palydėti kelių trimų garsais.

Įčiuožus į aikštę Lietuvos atstovams, televizijos ekrane šone parodė mažą mūsų trispalvę ir "LIT" raidės (prie Latvijos "LAT", Estijos – "EST"). Margarita Drobiacka (išstėjo už lietuvių ir priėmė Lietuvos pilietybę) ir Povilas Vanagas šoko kaubojiską polką prie kaubojiskos muzikos melodijos, pritaikydami šokiui ir kaubojiskus drabužius.

Gaila, kai dauguma varžovų ir drabužių įterpdavo tautinį atspalvį, savo krašto polkos muzikos melodiją – Lietuvos atstovai pasirinko svetimą dievaitį. Kodėl, kodėl? Juk tai buvo pirmas pasirodymas svetimoje aikštėje skleistis tautinės muzikos garsus, reprezentuoti drabužiais tautinį meną.

Atidarymo iškilmėse šveicarai jaunuliais-ės į aikštę įčiuožė su dalyvaujančių valstybių vėliavom. Mūsų trispalvė buvo klaidingai prisegta, raudoną spalvą iškeliant į viršų.

Iš 21 valstybių Lietuvos atstovai užėmė 15-tą vietą. Geriausias pažymius Lietuvai paskyrė Čekoslovakijos, Šveicarijos ir Vengrijos teisėjai. Vokiška spauda gan plačiai pažymėjo Baltijos šalių sportininkų dalyvavimą.

Sausio 24 d. Eurosport televizija perdavė moterų varžybų įžangą – privalomų figūrų atlikimą. Pirmoji į aikštę įčiuožė Estijos atstovė Olga Vasiljeva, užimdama 20-tą vietą. Mūsų šokė Editą Katkauskaitę buvo kaip "sukaustytą", tad jos įtampa – "pressure" anglas komentatorius pavadinė tarptautinių varžybų stoka. Iš Baltijos kraštų geriausiai pasirodė latvė Alma Lepina: E. Katkauskaitė teisėjai paskyrė kiek aukščiau "3"

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Susipažinkime su nauju siuntų į Lietuvą patarnavimu

- Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$5.99 už 1 kg plus pristatymas
- Standartiniai maisto siuntiniai pristatomi į namus per savaitę.
- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant Lufthansa ir Skandinavijos lėktuvais –
Toronto-Ryga \$1240 + mokesčiai
Sterling Airways –
Toronto-Kopenhaga-Vilnius \$899 + mokesčiai
- 21st Century Travel Insurance Co.
Draudžia Kanados lankymo – \$1 dienai
Skrydžio atšaukimas – nuo \$10
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Greitas laiškių persiuntimas FAX būdu
- Automobilių pristatymas laivais
Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
- Naujų "Bielarus" traktorių pristatymas

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

pažymį, tačiau geriausiai ją pažymėjo Švedija, Austrija, Šveicarija. Europos valstybių sportiniame gyvenime galime užtikti lietuvišką pavardę. Ir taip Vienos "Austrijos" klubo žaidėjas Ivanas buvo išrinktas geriausiu visos Austrijos užsienio futbolininku, šalia jo A. Narbekovas, Vokietijos antros lygos Remscheid klube žaidžia taip pat "Zalgirio" narys Viktoras Bridaitis, Hamburgo komandoje iš Lenkijos Kairys. Apsčiai lietuvių yra vyrų ir moterų rankinio klubuose. Dabar Vokietijos televizijos komentatoriai nevadina mūsų "Sovjetrussen", bet jau "Litauer", Šuolių į aukštį varžybose radau Žaliausko pavardę. Jis atstovavo Kanadai, užimdamas trečią vietą.

K. Baronas

Dėkoju visiems tautiečiams

1991 m. gruodžio 17 d., Balio Savicko pakviestas, atvykau į Torontą. Jame pamačiau daug įspūdingų dalykų, susitikau su daugeliu tautiečių. Dalyvavau Giedraučio lietuvių medžiotojų ir žūlautojų klubo Hamiltone posėdyje, kuriame buvo nutarta surengti Kanadoje 1993 m. liepos-rugpjūčio mėnesį Pasaulio lietuvių sportinio šaudymo varžybas.

Drauge su B. Savicku ir R. Bekeriene aplankėme mano brolio Romo Kalantos šaulių kuopą Floridoje. Ten buvome šiltai priimti kuopos pirmininko A. Gudonio. Dalyvavome šios kuopos valdybos posėdyje. Man Florida buvo nuostabi kraštas.

Reiškiu nuosirdžią padėką: KLB Toronto apylinkės valdybai ir lietuvių namams už surengtą paskaitą apie a.a. brolių Romą Kalantą; R. Bekerienę, dr. G. Sungailienę, B. Palilionienę, Tumosų, Zakarų, Pečiulių, Jonikių, Turčinskių, Rutkauskų, Cirvinskių, Šimkų šeimoms už šiltes priėmimus. Taip pat dėkoju A. Artickoniui, P. Čiurliniui, J. Usvaitui, P. Berneckui, A. Barysaitiui, J. Balsiui, Toronto Maironio šeštad. mokyklos kolektyvui, A. Užupiai, L. Ozebergaitiui. Ačiū už pagalbą Floridoje A. Šimkevičiui, M. ir V. Baranauksams, dr. K. Bobeliui, A. Gudoniui, Detroito lietuviams – J. Šostakiui, M. Abariui ir visiems kitiems tautiečiams, su kuriais teko bendrauti. Dėkoju "Tėviškės žiburiams", rašiusiems apie mane ir Kalantų šeimai. Labiausiai esu dėkingas B. Balui Savickui, kurio dėka galėjau aplankyti Kanadą ir Ameriką.

Evaldas Kalanta

Skautų veikla

• Kaziuko mugė – vienas didžiausių skautų renginių. Torontose skautai ją surengė kovo 1 d. Prisikėlimo parapijos salėse. Buvę ruošti iš anksto draugovėse. Tik prieš 9 v.r. suskubta susitvarkyti. Komanduojuojant ps. dr. R. Sapliui, visi išsiriškiavo, o Kanados rajono atstovai S. R. Otto, tūntininkų ps. Vidos ir Algio Senkų atlydėtas – mugę atidarė, atrištėdama juostą. Toronto "Gintaro" orkestras, kurį sudarė – V. Ramanauskas, A. Stulgys – smuikininkas iš Lietuvos, T. Pabrėža, V. Pabrėžienė, J. Baleišis, R. Melkienė, sugrojo "Į Vilnių, į Vilnių". Orkestras grojo ir toliau gražias lietuviškas melodijas.

Po atidarymo draugovės dalyvavo Mišiose, kurias atnaušavo s. kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. E. Jurgutis, OFM. Pastarasis sakė pamokslą, primindamas šv. Kazimierą gyvenimą ir ankstyvą mirtį. Su plojimais mugėje buvo sutiktas Lietuvos sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas. Po to lyg bičių avily, viskas užė ir judėjo. Nors patalpos erdvi, tačiau buvo visos pilnos. Jauniesiems reikėjo vikriai suktis aptarnaujant mugės svečius. Eilės nesumažėjo veik iki pabaigos. Visi vaišinosi skaniais lietuviškais valgiais ir kava, o paviljonuose riestainiais bei marmeladų kepta pyragais. Kiekviena draugovė turėjo įvairių rankdarbių iš medžio, popieriaus, molio ir kitokių. Akademikės rinko Lietuvos našlaičiams žaislus. Skautininkų kūlaimės stalias greičiausiai išstūsto. "Romuvos" užkandžių stalias tenkino gausius svečius. Dovanų stalai: Ingos Pivoriūtės gintaro dirbiniai, A. Škėmienės tautinės juostos, staltiesės, P. Misevičiaus rankų darbo meniški medžio dirbiniai. Paviljonų įvertinimo komisija – P. Butėnas, R. Otto ir R. Zilinskienė išrinko gražiausią paviljoną. Į vieta teko paukštytėms, o II-ra jūrų skautams, kurie turėjo buvo menininkų paveikslų ir kitų laimikų. Vertas dėmesio buvo tiekimo skyriaus stalias su daugybe įvairių ženkliukų, sk. diržų ir jau paruoštų "Romuvos" stovyklai marškinukų; skyrių tvarė – skv. v.sl. A. Kišonas. Aplaumi mugę puikiai pasisekė. Tūntininkai ir visi rengėjai nuosirdžiai dėkingi klebonui kun. s. Aug. Simanavičiui, OFM, už patalpą, o tėvų komitetui vadovaujamam K. Šapočkino, už skanių valgių paruošimą. M.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.50% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 10.50%
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.75% už 1 m. term. indėlius	paskolas su nekeičiamu nuosimčiu
6.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.25%
6.75% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.75%
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3 metų 9.00%
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 8.00%
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	(variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	A s m e n i n e s p a s k o l a s
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	mortgičius iki 75% įkainoto
6.25% už OHOSP (variable rate)	turto. Kitos paskolos: (Line
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės draudą)	of Credit) ir antrieji mortgičiai.
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 94 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operates & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntus.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntus.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntus tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie rastišės.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

porai savaičių perkelta Torontan. Oficialaus portreto išlaidas padengia Kanados parlamentas, už buvusio ministerio pirm. P. E. Trudeau portretą sumokėjęs \$30.000. Iš šios sumos dail. M. Pavelic ir Silverstono galerija gavo \$18.000, o \$12.000 buvo išleista portreto įreminimui, atgabenimui parlamentan, pakabinimui ir draudai.

TTC viešojo susisiekimo bendrovės komisija metropoliniame Toronte paskelbė rekordinį 18% paslaugų pabranginimą kanadiečiams nuo kovo 2 d. Oficialiai aiškinama, kad šio žingsnio imtasi dėl metinio TTC biudžeto sumažinimo \$35 milijonais, padiktuoto ekonominio gyvenimo sulėtėjimo ir keleivių skaičiaus sumažėjimo. Iš tikrųjų yra ir kitų priežasčių, kurių nemaža dalis tenka TTC uniijai, pernai rudeni paskelbusiai aštuonias dienas trukusį streiką. Jis, kaip ir kiti TTC streikai, paskatino pasipiktinusių torontiečių ieškoti kitų susisiekimo priemonių. Neteikta stebėtis, kad po šio streiko TTC keleivių skaičius gerokai sumažėjo, padvelkdamas metiniu daugelio milijonų dolerių deficitu.

Tuometinis TTC uniijos vadovas Ray Hutchinson nariams siūlė priimti mažesnę atlyginimų padidinimą dėl visą Kanadą palietusio ekonominio sulėtėjimo, sumažinusio pajamas, gerokai padidinusio nedarbą. Uniijos nariai atmetė pasiūlytą naują sutartį ir pradėjo aštuonias dienas torontiečius šokdinusį streiką. Ilgas valandas jie vargo įvairiomis priemonėmis stengdamiesi pasiekti darbovietes ir iš jų grįžti

namo. Daug vargo turėjo ir pirmasis Ontario NDP socialistų premjeras Bob Rae, norėjęs išvengti streikuotojų grąžinimo darban parlamentu įsakymu.

Streiką užbaigė skubiai parduota nauja sutartis, nedaug geresnė už tą, kurią nariams be streiko siūlė priimti uniijos vadovas R. Hutchinsonas. Naujuoju TTC uniijos vadu buvo išrinktas Art Patrick, žadantis didesnius bei griežtesnius reikalavimus už R. Hutchinsoną. Pastarasis, rinkimus 2.932: 1.384 balsų santykiu pralaimėjęs A. Patrickui, pasitraukė 1991 m. gruodžio 31 d. Keleivių sumažėjimo nuostoliai buvo tikėtasi padengti sausio 1 d. įvesto piniginių atsiskaitymo už kelionę padidinimu nuo \$1,30 iki \$2. Bilietėliai tada buvo pabranginti tik 3 centais. Tačiau jų nustatytam skaičiui įsigyti reikia daugiau pinigų, o jo turi ne visi torontiečiai, už kelionę priversti mokėti po du dolerius.

Dabar įvestas TTC paslaugų pabranginimas 18% apima tik bilietėlius ir mėnesinius įmokų liudijimus. Bilietėliai suaugusiems keleiviams pabrangė nuo \$1,10 iki \$1,30. Panašiai buvo pabranginti bilietėliai ir kitoms keleivių grupėms bei visi mėnesinių įmokų liudijimai. Metinį TTC bendrovės biudžetą sudaro 68% tiesioginių pajamų, gautų iš keleivių, ir 32% finansinės paramos. Ją po 16% padengia Ontario provincija ir metropolinis Torontas. V. Kst.

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi - "TŽ" leidėjai

A+KAZIMIERUI JANELIŪNUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną MARYTĘ, dukrą ILONĄ, sūnų ALFREDĄ ir vaikaičė ONUTĘ nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime -

Pranas ir Onutė Vėžauskai

Jonas Girulis

Delhi, Ontario

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

teikia galimybę, kad Europos dvasinė ir ekonominė vienybė gali būti pasiekta. Lietuvai, Latvijai ir Estijai turi būti suteiktas Europos bendruomenės bendradarbių statusas, kokią jau gavo Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija.

Kitos žinios

— Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis buvo jo Monake, kur buvo pakviestas dalyvauti Tarptautinės taikos ir saugumo akademijos surengtame studijų seminare tema "Saugumo Europoje naujieji aspektai po Vokietijos susivienijimo". Susitikio su Monako kunigaikščiu Rainier. AT pirmininkas dar buvo nuvykęs į Vokietiją, matėsi su prezidentu Weizacker'iu ir užsienio reikalų ministru Genscher'iu.

— Lietuvos ambasadorius JAV-se Stasys Lozoraitis, buvdamas Lietuvoje, pareiškė, kad Karaliaučiaus (Kalininingrado) sritis kada nors bus valdoma lietuvių. Į tai neišgiamai atsiliepė Rusijos už-

sienio reikalų ministerija. AT spaudos atstovas Audrius Ažubalis korespondentams pažymėjo, kad Lietuva neturi pretenzijų į Kaliningrado sritį, tik nori, kad ji būtų demilitarizuota.

— Kovo 3 d. Vytautas Landsbergis išvyko į Japoniją. Susitikio su imperatoriumi ir ministru pirmininku.

— Vytautas Landsbergis pasakė, kad barikados prie Aukščiausiosios tarybos rūmų nebus pašalintos, kol nepasitrauks svetima kariuomenė iš sostinės. Su Jelcinu buvo sutarta, jog pirmiausia buvusi sovietų kariuomenė bus išvesta iš Vilniaus.

— Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Churkin'as pažymėjo, kad kariuomenės išvedimas iš Lietuvos nėra simbolinės reikšmės gestas, bet buvusios sovietų kariuomenės pasitraukimo pirmasis etapas. Spaudos apžvalgininkai galvoja, kad kariuomenės išvedimo reikalas greičiau pajudės, kai Baltijos valstybėse pradės veikti Rusijos ambasados. J. A.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.

Burlingtono, Hamiltono ir Oakvilles apylinkėse.

Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠAIŠKINTI PRAEITĮ

Jeigu A. Kalnius būtų skaitęs "TŽ" redakcijos pastabas apie mano pareiškimą, gal nebūtų rašęs kenksmingo lietuviams straipsnio apie "Lietuvių archyvo" autentiškumą...

Kol praeitis nebus išaiškinta dorai ir teisingai, ateitis nebus tokia, kokios jūs geidžiate. Istorią nėra persėkimų pynė — kaip politikoje. Sutinku su jumis, kad beribė laisvė gali viską sugriauti. Tas receptas visiems yra geras.

Dov Levin,
Jeruzalė

RYTAI IR VAKARAI

Praraja tarp Rytų ir Vakarų, susidariusi Sov. Sąjungos imperikalizmo laikotarpyje, vis labiau ryškėja. Štai vienas būdingas reiškinys.

Šiomis dienomis Belgijos teisme eina byla — daugiau kaip šimtas rumunų kaltinamųjų suole. Atbėgę į Belgiją kaip pabėgėliai, jie suorganizavo visame krašte vagių gaują, kuri įsilauždavo pas žmones ir apvogdavo. Dar niekada Europoje nebuvo tiek vagysčių, užpuodinėjimų, įsilaužimų, kaip griuvus Berlyno sienai. Briuselio metro turi specialią policiją apsaugoti keleiviams. Štai ir laikai!

Z. Hellemans, Belgija

Prašo paramos

Gydytoja psichiatrė Palmira Rudalevičienė, Indijos pakviesta dviejų mėnesių stažuotei, ieško geradario, kuris galėtų apmokėti jai kelionę Maskva-Bombėjus-Maskva. Suinteresuoti tautietei padėti gali rašyti adresu: P. Žadeikos 28-28, Vilnius 2035, Lietuva-Lithuania, arba skambinti tel. 472229, Fax (70122) 22-74-74.

Atsidėkojant kunigui Šarkai

Išvažiudami iš Europos turėjome gyventi kurį laiką Bremene emigrantų stovykloje. Ten pamaldų metu stovykloje dažnai tekdavo matyti ir sutikti jauną, žvalų kunigą. Tai buvo kun. Vaclovas Šarka. Jis pasiliko Vokietijoje ir, gyvendamas Humberge, darbavosi aptarnaudamas ten likusius lietuvių. Nebuvo nė vienos lietuvių kolonijos, ypač Šiaurės Vokietijoje, kurios jis nebūtų aplankęs (dažniausiai kartą per mėnesį).

Jis pats rašė, spausdino ir siuntinėjo lietuviams žiniaraštį "Aušros Vartai". Kiekviena proga pavytos vokiečių radiją ar laikraštį kalbėjo ir rašė apie okupuotą Lietuvą. Buvo labai darbštus, pareigingas ir tikras artimo draugas; matydamas, kad sutiktas lietuvis šala, be apsausto ar vaikšto suplyšusiais batais, atiduodavo savo.

Gaila, jis mirė inkstų vėžio liga, nesulaukęs nė 65 metų amžiaus, 1987 m. sausio 3 d. Humberge ir buvo palaidotas Reibeko kapinėse. Dabar jo brolis ir sesutės stengiasi a.a. kun. Šarkos palaikus iš Humbergo perkelti į Lietuvą ir palaidoti šalia jo tėvų.

Taip pat ruošiamas knyga apie šio darbštus kunigą ir puikaus patrioto gyvenimą. Prašomi kun. Šarką pažinoję žmonės atsiųsti atsiminimus, turimus filmus, vaizdajuostes ar jų kopijas.

Velionis kun. V. Šarka laimino ir stiprino mus išvažiuojančius į tolimus kraštus. Dabar laikas mums atsilyginti jam, įamžinant jo vardą pinigine auka bei atsiminimų pasiuntimu. Prašoma siųsti: St. Šarką, Blindžių 21-13, Vilnius 2004, arba Nijolė Verkeliene, Erfurto 27-49, Vilnius 2049, Lietuva. Ev. Fedaras

Tėviškės žiburiai • 1992. III. 10 - Nr. 11 (2194) • psl. 9

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

(staigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

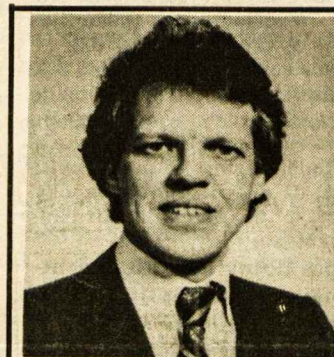
3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

(staigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai - (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus. Jei pirksite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paausiu \$500 jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.r., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

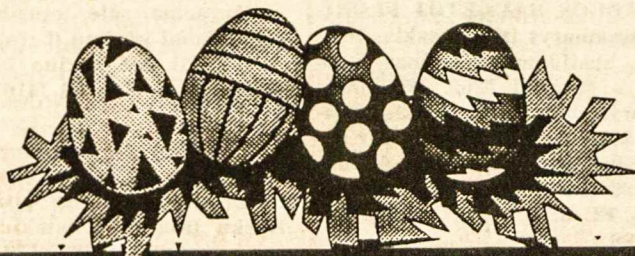
"TORVIL" LTD.

JŪS GALITE VISKĄ ATLIKTI PASKAMBINĘ TELEFONU

TORVIL Ltd. siūnčia nuoširdžiausius linkėjimus Velykų proga visiems savo draugams.

Taip pat norėtume supažindinti su naujausio mūsų katalogu "TORVIL 92", kuriame rasite informaciją apie:

- maistą • saldumynus • cigaretes • alkoholinius gėrimus • virtuvės ir vonios reikmenis
- drabužius • avalynę • patalynę • namų reikmenis
- dviračius • žaislus ir raštinės reikmenis
- indus • vaistus • žemės ūkio mašinas ir jų dalis
- padangas • kilimus ir kitą grindų dangą • draudą
- pinigų ir siuntinių persiuntimą ir kt.

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995

KANADOJE Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 533-4910
JAV Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716) 894-9880

PATIKIMAS PATARNAVIMAS Į JŪSŲ TĖVYNĘ

Lietuvos vyskupas Kanadoje

Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, lydimas kun. Vito Sabaliausko, atskrenda 1992 m. kovo 19, ketvirtadienį, (ne 20, kaip anksčiau buvo skelbta), 15,35 val. į Torontą (III terminalas, KLM skrydis 691). Jo sutikimu rūpinasi Kanados lietuvių katalikų centras ir galinčius tautiečius kviečia dalyvauti nurodytu laiku orauostyje.

Vysk. J. Matulaitis lankys lietuvių parapijas ir kai kuriose vadovaus rekolekcijoms. Numatyta tokia programa: kovo 20-24 Montrealis ir Otava, kovo 26-29 Hamiltonas, kovo 30-31 St. Catharines, balandžio 1-5 Torontas, balandžio 6-8 Londonas ir Delhi, balandžio 9-12 Mississauga-Anapolis.

Parapijos bei misijos prašomos pagal esamas sąlygas pasirošti susitikimui su svečiu Ganytoju. Inf.

TORONTO

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį atšvęsta Tikinčiosios Lietuvos diena.

— Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje bus balandžio 9-12 d.d. Rekolekcijas ves iš Lietuvos atvykęs Kaišiadorių vysk. Juozas Matulaitis.

— Šiais metais per parapijos šventę norinčius Sutvirtinimo sakramentą priimti vaikučius ses. Loreta pradės ruošti kovo 22, sekmadienį.

— Kovo 14-16 d.d. savaitgalį kun. J. Staškus bus išvykęs praveisti Gavėnios susikauptimus Sudbury ir Sault Ste. Marie lietuviams.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankymo valandos sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Anapilio knygyne galima įsigyti vaizdajuostę "Didvyriškoji Lietuva" apie 1991 m. sausio įvykius Vilniuje prie televizijos bokšto ir Aukščiausios tarybos rūmuose.

— Toronto arkivyskupijos įstatas santuokos reikalui: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų sutuoktinių jau yra kokia nors forma tuokęsis anksčiau (išskyrus našlystės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

— Mišios, kovo 15, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Oną ir Damijoną Celkiaus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Virginiją Kasperavičiūtę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Posius, J. Rudickas, J. Zalnierūnaitis iš Vilniaus, I. Kairytė iš Čikagos.

— Kovo 15, sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje įvyks Lietuvių namų ir Labdaros fondo narių metinis-visuotinis susirinkimas. Dalyvaujančių registracija — nuo 12.30 v.p.p. Į LN valdybą bus renkami, 3 nariai ir į revizijos komisiją 1 narys. Kadencija valdyboje baigia: J. Norkus, K. Raudys ir R. Strimaitis, o iš revizijos išėina S. Grigaliūnas.

— LN nariai yra prašomi pranešti savo adresų pakeitimus, skambinant LN administratoriui Danutei Syksak tel. 532-3311.

— Balandžio 14, šeštadienį, 6 v.p.p. LN Vytauto Didžiojo menėje įvyks LN vyrų būrelio narių metinis pobūvis. Bilietai gaunami pas A. Sukauską tel. 244-2770, B. Laučelį tel. 252-2722 ir Z. Revą tel. 251-9635.

— Balandžio 26, sekmadienį, 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje bus Velykų pietūs. Numatyta įdomi programa, šilts maistas, vynas, pyragai, kava. Bilietų kainos nepakeistos: suaugusiems — \$15, jaunuoliams nuo 5-12 metų — \$7, vaikams iki 5 metų — nemokamai. Vaikučius pralinksmins Velykų senelė. Štai rezervuoti. Bilietai gaunami sekmadienio popietėje pas LN moterų būrelio narys.

— Birželio 28, sekmadienį, įvyks LN ir "Atžalyno" gegužinė.

— Rugpjūčio 8-16 d.d. bus LN poilsio stovykla Tėvų pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga" Wasagoje. Dėl registracijos ar smulkesnių informacijų skambinti A. Sukauskui tel. (416) 244-2790.

Aukos slaugos namams

\$1,000 — Anelė Dragašienė; \$500 — Juozas Starkevičius; \$250 — J. Z. Didžbaliai; \$200 — Wasagos lietuvių moterų būrelis; \$100 — B. A. Stonkai, V. Šipelis, S. T. Ignat, E. H. Kaptein iš Caister Center, Ont., S. Janušonis iš Niagara Falls, Ont., S. Gailevičius, J. Pargauskas, Jūratė Tanner iš Baie D'urfe, P.Q.; \$50 — Pranas Dovidaitis, P. G. Stauskai, a.a. Kazimiero Janeičio atminimui \$100 — M. Janeliūnas, Iona ir Alfredas; a.a. Steve Szilagyi atminimui \$50 — L. Einikis; \$10 — V. A. Buragai; a.a. Aldonos Paršeliūnienės atminimui \$25 — A. Seškus; a.a. Jono Puterio atminimui \$30 — Aldona Valienė; a.a. Alfonso Balnio atminimui \$30 — Aldona Valienė; a.a. Jeronimo Cicėno atminimui: \$100 — Vilniaus krašto lietuvių sąjunga, \$25 — M. Janeliūnienė, \$20 — P. Skablauskas, B. S. Kuzmickai, J. Budrys, N.N., Vytas ir Angelė Kulnait, V. Gudaitis, Lidija Balsienė, Vyt. Adomonis, \$10 — L. V. Sendžikai. Iš viso statybos fonde yra \$748,118. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių.

Š.m. kovo 15, sekmadienį, 4 valandą po pietų, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Lietuvos CARITAS generalinė sekretorė dr. ALBINA PAJARSKAITĖ kalbės apie CARITAS darbą Lietuvoje.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. Po paskaitos kava ir saldumynai.

Popietę rengia: *KLK moterų draugijos centro valdyba, Lietuvos kankinių parapijos skyrius, Prisikėlimo parapijos skyrius, CARITAS rėmėjų būrelis*

METINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS įvyks 1992 m. balandžio 25, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošs darbai, telkiami laimikiai. Galintys prašome juos paaukoti "TŽ" administracijoje.

Kanados lietuvių bendruomenės švietimo ir kultūros komisijos, vadovaujamos G. Paulionienės ir D. Viskontienės, balandžio 24-26 d.d. rengia plačios apimties švietimo ir kultūros suvažiavimą tema "Mes ir 2001" Anapilio sodyboje, Mississaugoje. Tai pirmas tokio pobūdžio renginys, kurio pagrindinė mintis sutelktiniu būdu pažvelgti į ateinantį dešimtmetį, besirūpinant lietuvių išlaikymu. Visi tautiečiai iš arti ir toli yra iš anksto kviečiami tą savaitgalį paskirti šiam svarbiame suvažiavimui. Prašome spaudoje sekti tolesnius pranešimus apie tą renginį. KLB inf.

Kanados lietuvių bendruomenės švietimo ir kultūros komisijos, vadovaujamos G. Paulionienės ir D. Viskontienės, balandžio 24-26 d.d. rengia plačios apimties švietimo ir kultūros suvažiavimą tema "Mes ir 2001" Anapilio sodyboje, Mississaugoje. Tai pirmas tokio pobūdžio renginys, kurio pagrindinė mintis sutelktiniu būdu pažvelgti į ateinantį dešimtmetį, besirūpinant lietuvių išlaikymu. Visi tautiečiai iš arti ir toli yra iš anksto kviečiami tą savaitgalį paskirti šiam svarbiame suvažiavimui. Prašome spaudoje sekti tolesnius pranešimus apie tą renginį. KLB inf.

— Kovo 5 d. palaidotas a.a. Jeronimas Cicėnas, 81 m.

— Ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvauja Išganytojo, Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų parapijiečiai, vyks šį trečiadienį, 7 v.v., mūsų šventovėje. Pamokslą pasakys kun. P. Dilys.

— Albina Pajarskaitė, Lietuvos "Caritas" generalinė sekretorė pateiks išsamų pranešimą apie organizacijos "Caritas" darbą ir veiklą Lietuvoje kovo 15, sekmadienį, 4 v.p.p. parapijos didžiojoje salėje.

— Lietuvos religinei šalpai iki šiol mūsų parapijoje yra surinkta \$8,652. Pernai buvo surinkta \$19,024. Kas dar neprisidėjo prie šios rinkliavos, gali tai padaryti iki šio mėnesio pabaigos.

— Parapijos metinės rekolekcijos, kurias praves vysk. Juozas Matulaitis, Kaišiadorių vyskupijos ordinaras, vyks balandžio 1-5 d.d.

— Mišios kovo 15, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Juozą ir Anastaziją Peceuskus, 9.20 v.r. — už Gegužių šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Teklę Radžiuvienę, už a.a. Povilą Dunderą, už a.a. dr. Adolfą Šapoką, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Kanados lietuvių katalikų centras, jungiantis parapijas, misijas ir organizacijas, 1992 m. kovo 6 d. posėdžiavo Prisikėlimo par. patalpose ir aptarė Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio ganytojių keliuone Kanadoje. Jos tikslas — aplankyti lietuvių parapijas, vadovauti rekolekcijoms, susipažinti su išeivijos rūpestiais ir teikti paramą religiniams projektams Lietuvoje. Svečio sutikimas numatytas Toronto orauostyje kovo 19, ketvirtadienį, 15,35 val. (III terminalas). Platinio masto susitikimas su lietuvių visuomene numatytas balandžio 12, Vėryb sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje. Bus išleistuvinė vakarienė su atitinkama programa ir svečio žodžių apie dabartinius visuomenės rūpesčius Lietuvoje. Bilietai bus gaunami katalikų parapijose. Tautiečiai iš visų vietovių kviečiami dalyvauti. Inf.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas paaukėjo Anapilio \$1,000.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$100 — P. J. Pakalkos.

Kun. P. Ažubalo stipendijų fondui dr. Juozas ir Angelika Sungailos aukėjo \$500.

Per KLK moterų draugiją Lietuvos sambūriui "Caritas" aukėjo: \$45 — G. Jonaitis.

A. A. J. Puterio atminimui Toronto Maironio mokyklai aukėjo po \$100 L. J. Žuliai ir D. Puteorienė. Jų įnašas papildys a.a. A. Puterio švietimo fondą, sudarytą paremti Maironio mokyklai.

Atitaisyimas. "TŽ" 1992 m. 10 nr., 9 psl. užuojautojo išspausdinta "dalinės skausmu". Turi būti "dalinės skausmu".

"Tėviškės žiburį" 1992 m. 8 nr. straipsnyje "Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas" išspausdinta: "Lietuvių bendruomenės, kviedamos menininkus iš Lietuvos, siurina savo veiklą". Turėjo būti: "Lietuvių bendruomenės pakviečiamos menininkus iš Lietuvos ir tada riboja jų veiklą", t.y. neleidžia jiems reikštis to krašto vietinių (nelietuvių) žmonių tarpe. L.M.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

KANADOS LIETUVĖ norėtų susipažinti su lietuviu 30-45 m. amžiaus. Prašau skambinti Daliai darbo dienomis tarp 9 v.r. — 4 v.p.p. tel. 887-1392.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS Vilniuje 3 kambarių modernus 60 kv metrų ploto, 6-me aukšte butas netoli spaustuves. Yra telefonas, keltuvai. Skambinti tel. 516-9370 Toronte.

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo narių susirinkimas

įvyks š. m. kovo 29, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų. Prašome atsinešti nario knygutės.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 29 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Birutė Jankauskienė
Juozas Norkus
Vytautas Skrinskas

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

Kanados lietuvių muziejaus archyvo vadovybė dėkoja Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui už \$2,000 auką 1991-92 metų veiklai.

Toronto miesto burmistrė June Rowlands kovo 6 d. rotušėje surengė priėmimą tautinių grupių laikraščių darbuotojams, kurių susirinko kelios dešimtys. Laukdamas pradžios, svečiai vaišinosi paruoštais užkandžiais, kava bei vynu. Priėmimą atidarė miesto pareigūnas, priminęs Martin Luther King'o įnašą kovoje už lygiateisiškumą. Kiti du kalbėtojai pasidžiaugė, kad pagaliau Toronto rotušėje įstatyta įvairių tautų spauda. Burmistrė savo trumpoje kalboje pabrėžė tos spaudos lygiateisiškumą ir parodė atidare perkirpdamą kaspiną. Buvo matyti portugalų, korėjiečių, vokiečių, ukrainiečių, Sri Lankos laikraščiai, toli gražu ne visų tautinių grupių, kurių Toronte prikaistoma apie penkiasdešimt. "Tėviškės žiburiams" priėmime atstovavo Č. Senkevičius. S.

"REBE CARPENTRY" Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome prieštatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitei \$200. Miegamos kambarys, bendra prausykla — savaitei \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

LIETUVĖ 26 METŲ ieško bet kokio darbo. Gerai moka rusų kalbą, baigusi anglų kalbos kursus. Skambinti Raimondai tel. (519) 884-2777.

MONTREALQUE

Evaldas Kalanta vasario 29 d. AV parapijos salėje susitiko su Montrealio lietuviams. Po vakarykštės audros žmonių susirinko nepergausiai. KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius supažindino su svečiu ir pakvietė jį kalbėti. Evaldas paryškino jau žinomus faktus apie savo brolio Romo susideginimą, pridėdamas ir smulkesnių žinių, kurių nebuvo anksčiau spaudoje. Po kelių klausimų susitikimas buvo baigtas kavute.

Kun. Jono Kubiliaus mirties metinės buvo prisimintos kovo 1 d. AV šventovėje per Mišias, atnaušintas kun. Algirdo Kildušio. Pulkiai giedojo parapijos choras, pamaldas užbaigdamas "Liberia". Po jų parapijos salėje klebonas kun. Juozas Aranauskas trumpu žodžiu priminė šios parapijos įsteigėją netektį ir paprašė chorą sugiedoti "Marija, Marija". Minėjimas baigtas parapijos komiteto paruoštomis vaišėmis.

Montrealio šauliai kovo 1 d. turėjo metinį susirinkimą. Ta proga 11 val. pamaldose dalyvavo organi-

zuotai su savo vėliavomis. Susirinkime dalyvavo LK Mindaugo šaulių kuopos pirm. Augustino Mylės iškviestas ir globojamas Evaldas Kalanta.

A.a. Petronėlė Milerienė (Miller) Laukaitytė, 91 m. amžiaus, mirė vasario 24 d. Iš AV šventovės palaidota vasario 27 d. Notre Dame des Neiges kapinėse.

A.a. Jonas Žimantas, 81 m. amžiaus, mirė vasario 24 d. Pašarvotas Longueil, Que. Liūdi sūnus ir artimieji. B. S.

Šv. Kazimiero šventovėje šiais metais rekolekcijų atsisakytą. Gavėnios pamokslai bus sakomi sekmadieniais 11 val. pamaldų metu. Tikintieji yra prašomi jose dalyvauti.

Penktąjį gavėnios sekmadienį, balandžio 5, prieš 11 val. Mišias bus bendras visų susitaikymas su Dievu.

K. (Charles) Mickūnas mirė vasario 26 d. Laidotuvių pamaldos atnaušintos mūsų šventovėje vasario 28 d. Velionis paliko liūdesyje dukras Veroniką ir Eleną. K. A.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobilių - Prekyba - Apsakomybės
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA ŽEZ:

Certifikatus 1 m. —	7 %	Taupymo — special.	4 1/4 %
Certifikatus 2 m. —	7 1/4 %	Taupymo — su gyv. dr.	4 %
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienines	4 1/4 %
1 metų	6 1/4 %	Einamos sąsk.	3 1/2 %
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF-RRSP — 1 m.term.	7 1/4 %
120 d. - 179 d.	6 %	RRIF-RRSP — 2 m.term.	7 1/4 %
60 d. - 119 d.	6 %	RRIF-RRSP — taup.	4 1/2 %
30 d. - 59 d.	4 1/2 %		

IMA ŽEZ:

Neikin. turto nuo 8 1/2 %, asmenines — nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

AMBER GLOBUS LTD. (GINTARAS)

2300 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 604-9750 • FAX (416) 604-9748

Nauja mūsų įstaiga ryty Toronte (Woodbine ir Queen) 1880 Queen St.E., Toronto (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos — antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. — 8 v.v.

— SIUNTINIAI iškutu (air cargo) per 2-3 savaites. Mažiausias svoris 2 kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai (namas be Maskvos pašto patarnavimo)

— PERDUODAMI asmeniški Kanados ir JAV doleriai

— UŽSAKOMOS kėlonės patogiuoju maršrutu į Baltijos ir kitas pasaulio šalis (Toronto — Ryga nuo \$900)

— SUTVARKOME iškviestimus ir užpildome anketas norintiems važiuoti į Baltijos šalis, sveikatos draudimus

— PRISTATOMOS gėlės (vairiomis progomis)

— SKUBUS informacijos ar laišku prisiuntimas FAX pagalba

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Pristatome įvairios sudėties maisto produktus:

siuntinys nr. 1	17 kg	\$95
siuntinys nr. 2	34 kg	\$145
siuntinys nr. 3	20 kg	\$160
siuntinys nr. 4	50 kg	\$170

Didelis pasirinkimas — prieinama kaina! Pristatome lengvas mašinas, sunkvežinius, traktorius, įvairias žemės ūkio ir statybos darbų technikos priemones bei įrankius ir statybines medžiagas.

NAUJAS PATARNAVIMAS LAIVU. Neribojamas siuntinių dydis ir svoris. Reguliarus pristatymas per 60-90 dienų. \$6.50 už kubinį pėdą plius pristatymas.

Jums pageidaujant galime prisiųsti kainų sąrašą. Baltijos bendrovė Amber Globus Ltd. neturi jokio ryšio su Amber Globus United Trade Inc.

Gėlių parduotuvė "Victoria"

416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų). Paruošiamės gėles įvairioms progoms — vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994.

PARDUODAMAS NAMAS St. Petersburg, Florida, vidurmiestyje, arti autobusų, mokyklos ir bažnyčios. Dešimt minučių nuo Lietuvių klubo, vandens ir miesto centro. Du miegamieji kambariai, jaukus salonas ir valgomasis. Naujai įrengta moderni virtuvė. Vienių metų senumo skalbimo mašina, džiovinuvai ir indams plauti mašina. Didelis aptvertas kiemas, apelsinų ir grapefrutų medžiai. Naujai įrengtas centrinis vėsinimas ir šildymas. Savininkai patys parduoda ir išsiskelia į šiaurę. Prašome skambinti tel. (416) 621-9386. Atskambinsim ir galime atsiųsti nuotraukų.

"LEDAS" REFRIGERATION (vedu visų rūšių)

* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemos

* Taisau šaldytuvus

* Skalavimo mašinas

* Vėsinuvus

Skambinti RAIMONDUI JARECKUI tel. 767-8711, Toronte.